

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Feitenreconstructie

Tijdlijn:

Testbeleid en -capaciteit

Periode: december 2021 tot en met 23 maart 2022

Programmadirectie Nafase COVID-19

Leeswijzer

Deze feitenreconstructie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) betreft de periode december 2021 tot en met 23 maart 2022 en is gebaseerd op zowel openbare bronnen (voornamelijk Kamerbrieven, Outbreak Management Team (OMT)-adviezen en nieuwsberichten waarover ook Kamervragen zijn gesteld) als interne bronnen (voornamelijk logboeken van de programmadirectie COVID-19 (PDC-19), Directeurenoverleg COVID-19 (DOC-19) en de verslagen van de Teamcoördinatorenoverleggen (TCO) van Dienst Testen). Daarnaast is input verwerkt van de beleidsdirectie(s) van VWS die betrokken was (waren) bij het thema van deze tijdlijn.

De **grijze teksten** verwijzen naar aanvullingen op basis van mondelinge bronnen of van respondenten ontvangen opmerkingen zonder bronstukken.

De feitenreconstructie start met een kort overzicht van de belangrijkste kantelmomenten. Kantelmomenten zijn cruciale momenten en/of belangrijke koerswijzigingen in de bestrijding van de coronapandemie. De kantelmomenten zijn in de feitenreconstructie die volgt in meer detail te vinden.

Deze feitenreconstructie is een vervolg op de feitenreconstructie 'Testbeleid en capaciteit' die de periode januari 2020 tot en met november 2021 beslaat. Voor informatie over andere onderwerpen tijdens de coronapandemie wordt verwezen naar de desbetreffende tijdlijnen.

Namen en functienamen van medewerkers van het ministerie van VWS worden in de feitenreconstructie vervangen door "ambtelijk VWS" en namen van medewerkers van andere organisaties zijn vervangen door "functionaris".

Gebruikte hyperlinks in sommige bronvermeldingen zijn mogelijk na verloop van tijd niet meer toegankelijk.

Op 23 maart 2022 vervallen vrijwel alle maatregelen ter bestrijding van COVID-19. Deze datum vormt daarmee de afsluiting van de tijdlijnen. Na deze datum hebben nog een aantal gebeurtenissen plaatsgevonden die relevant zijn om een totaalbeeld te schetsen in het kader van de reconstructie. Deze gebeurtenissen zijn terug te lezen in de feitenreconstructie 'Testbeleid en capaciteit' over de periode 23 maart 2022 tot en met november 2022.

De Bestuursraad VWS heeft de inhoud van deze tijdlijn vastgesteld op 7 oktober 2022.

Instructie

Dit document is interactief. Dat betekent dat informatie - naar wens en op maat - uitgebreid kan worden.

- **Algemeen:** als de cursor (of het handje) verandert in een wijzende vinger dan is er sprake van een interactief element.
- **Oranje schuin en dikgedrukte** tekst gaat naar extra informatie binnen dit document
- **Blauwe onderstreepte** woorden linken naar internetpagina's buiten dit document.
- Klik op het icoon om naar het overzicht met de kantelmomenten te gaan.
- Met de blauwe en witte pijlen kunt u naar links en rechts navigeren.
- Na het volgen van een interne link naar de verklarende woordenlijst kunt u terug naar de lopende tekst door op het pijltje **Keer terug** naast het woord te klikken.
- Na het volgen van een interne link naar de eindnoten¹ of *bronnen* kunt u terug naar de lopende tekst door in het overzicht op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

Kantelmomenten

1. Knellende testcapaciteit bij GGD'en en laboratoria

Begin december 2021 informeert demissionair minister De Jonge dat als gevolg van de omikronvariant een enorme snelle stijging ontstaat in de testvraag en dat er opgeschaald dient te worden. De drukte verschilt per regio en daarom lukt het niet altijd direct een afspraak dicht bij huis in te plannen. Om de testcapaciteit te verhogen, komt er inzet van testaanbieders uit spoor 2 voor testen bij klachten in spoor 1.

[Ga naar hoofdstuk 1 >>](#)

2. Overdracht coördinerende taken Stichting Open Nederland (SON) naar Dienst Testen

Op 25 januari 2022 schrijft minister Kuipers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in een maatregelenbrief betreffende COVID-19 dat de overdracht van de coördinerende taken van SON naar Dienst Testen voorbereid zal worden. Uit een uitvoeringstoets blijkt dat de overdracht uitvoerbaar is.

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

3. Verdeling gratis zelftests enkel bedoeld voor sociale minima

Op 26 januari 2022 dienen Kamerleden Westerveld (GL), Segers (CU), Hijink (SP) en Kuiken (PvdA) een motie in. Zij verzoeken de regering om zelftests en goede mond-neusmaskers kosteloos te verstrekken, nadat dit meermaals is geadviseerd door het OMT en de gedragsunit van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Deze motie wordt aangenomen. Op 14 februari schrijft minister Kuipers in een stand-van-zakenbrief COVID-19 dat het kabinet 10 miljoen zelftesten en 10 miljoen mondneusmaskers beschikbaar stelt voor gemeenten en aanvullend nog 1 miljoen zelftesten voor maatschappelijke organisaties. Hierbij geeft het kabinet aan dat gratis zelftesten alleen worden verstrekt aan burgers die financiële drempels ervaren en dus niet bedoeld zijn voor alle Nederlanders.

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

4. Coronatoegangsbewijs (CTB)-plicht komt grotendeels te vervallen

Op 15 februari 2022 houdt minister Kuipers een persconferentie. De minister geeft aan dat de CTB-plicht per 18 februari grotendeels komt te vervallen, behalve voor ongeplaceteerde evenementen waar meer dan 500 personen aanwezig zijn. Bij meer dan 500 bezoekers blijft de placheringsplicht en mondkapjesplicht bij verplaatsing van kracht. Dit betekent dat men, gevaccineerd of niet gevaccineerd, een negatief testbewijs op dit soort evenementen moet kunnen tonen.

[Ga naar hoofdstuk 3 >>](#)

5. Hernieuwde opdracht SON

Op 15 februari blijkt uit een stand-van-zakenbrief dat de overdracht van de coördinerende taken van SON naar Dienst Testen uitvoerbaar is, maar dat het te grote risico's voor de operationele continuïteit van Testen voor Toegang met zich meebrengt. In plaats van de beoogde datum (1 maart 2022), wordt 1 september 2022 als een realistische datum voor overdracht gezien. Hierdoor is het noodzakelijk om een hernieuwde opdracht met SON af te sluiten voor de overbruggingsperiode van 1 maart tot aan 1 november 2022. De maanden september en oktober zullen gebruikt worden voor een zorgvuldige afronding door SON en overdracht naar Dienst Testen.

[Ga naar hoofdstuk 3 >>](#)

6. De transitiefase en testinfrastructuur op 'waakvlamniveau'

Op 14 maart 2022 geeft het OMT aan dat Nederland zich nu bevindt in de zogenoemde 'transitiefase'. De focus van de bestrijding zal nu liggen op het vroegtijdig opsporen van opelevingen en virusvarianten en het beschermen van kwetsbaren om ernstige of langdurige ziektelast te voorkomen. Ook de focus van het bron- en contactonderzoek (BCO) verandert richting monitoring en advisering. In deze endemische fase zal de testinfrastructuur om een CTB te kunnen verkrijgen afgeschaald worden naar een 'waakvlamniveau'. Zodat, indien nodig, er snel opgeschaald kan worden. Ook moet de testinfrastructuur actief blijven zodat Nederland (als lidstaat van de Europese Unie) burgers de mogelijkheid kan bieden om een EU Digital Corona Certificate (DCC) te verkrijgen.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

1. December 2021

Ontwikkelingen in de testcijfers

06

In het advies naar aanleiding van het 132^e OMT van 6 december 2021 geeft het OMT aan dat in de afgelopen 7 kalenderdagen het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen ongeveer gelijk (-4%) gebleven is in vergelijking met de 7 dagen ervoor. Er werden landelijk 834 personen per 100.000 inwoners gemeld met een positieve test voor SARS-CoV-2, vergeleken met 869 per 100.000 inwoners in de week daarvoor. Ook het aantal testen bij de GGD-testlocaties is in de afgelopen week ten opzichte van de week ervoor ongeveer gelijk (+4%) gebleven.¹

13

In het advies naar aanleiding van het 133^e OMT van 13 december geeft het OMT aan dat in de afgelopen 7 kalenderdagen het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen ongeveer gelijk (-4%) gebleven is in vergelijking met de 7 dagen ervoor. Er werden landelijk 800 personen per 100.000 inwoners gemeld met een positieve test voor SARS-CoV-2, vergeleken met 834 per 100.000 inwoners in de week daarvoor. Het aantal testen bij de GGD-testlocaties nam sinds eind vorige week plotseling af. Dit is waarschijnlijk het gevolg van het veranderd beleid waarbij zelftesten bij milde klachten gebruikt kunnen worden door mensen die niet kwetsbaar zijn of met kwetsbare anderen in aanraking komen.²

18

In het advies naar aanleiding van het 134^e OMT van 18 december geeft het OMT aan dat in de afgelopen 7 kalenderdagen het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen met bijna een kwart gedaald is in vergelijking met de 7 dagen ervoor. Er werden landelijk 612 personen per 100.000 inwoners gemeld met een positieve test voor SARS-CoV-2, vergeleken met 800 per 100.000 inwoners in de week daarvoor.³

24

In het advies naar aanleiding van het 135^e OMT van 24 december geeft het OMT aan dat in de afgelopen 7 kalenderdagen het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen met 16% is gedaald in vergelijking met de 7 dagen ervoor. Er werden landelijk 528 personen per 100.000 inwoners gemeld met een positieve test voor SARS-CoV-2, vergeleken met 627 per 100.000 inwoners in de week daarvoor.⁴

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

2. Januari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

3. Februari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

4. Maart 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

2. Januari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

3. Februari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

4. Maart 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

Beleid & uitvoering

December

01

Op 1 december 2021 dienen de Kamerleden Paternotte (D66), Van den Berg (CDA) en Westerveld een motie in. Zij overwegen dat de introductie van virusvarianten zo veel als mogelijk moet worden beperkt en dat verspreiding moet worden afgeremd. Daarom verzoeken zij de regering het mogelijk te maken om een test bij aankomst in bijzondere gevallen te verplichten. Deze motie wordt aangenomen.⁵

Op 1 december stuurt demissionair minister De Jonge een brief met betrekking tot nadere maatregelen inzake de omikronvariant naar de Kamer. Naast de huidige dubbele testverplichting voor vertrek, overweegt het demissionair kabinet om reizigers uit 'zeerhoogrisicogebieden' met een zorgelijke virusvariant ook na aankomst verplicht te laten testen. Op dit moment geldt nog enkel een dringend advies tot testen. Het demissionair kabinet overziet in overleg met de GGD Kennemerland, Veiligheidsregio Kennemerland, KLM en Schiphol hoe verplicht testen na aankomst mogelijk gemaakt kan worden.⁶

03

Op 3 december stelt Kamerlid Westerveld schriftelijke vragen aan demissionair minister De Jonge. Zij wil onder andere weten of de minister op de hoogte is van de grote kwaliteitsverschillen tussen verschillende zelftesten die op de markt zijn. Daarnaast wil zij weten of de minister de opvatting deelt dat het van groot belang is dat de gebruikte zelftesten van goede kwaliteit zijn nu ze een grotere rol krijgen in het gevoerde coronabeleid.⁷

06

In het advies naar aanleiding van het 132^e OMT van 6 december adviseert het OMT om na te gaan of een testverplichting (PCR) bij aankomst uit een Variants of Concern (VOC)-land mogelijk is en ingevoerd kan worden. Verder adviseert het OMT om steekproefsgewijs PCR-controles uit te voeren onder terugkerende reizigers uit andere gebieden (niet VOC-landen buiten EU). Daarnaast is het wenselijk om mogelijk te maken dat personen met een positieve zelftest gemakkelijk digitaal de uitkomst van de zelftest kunnen doorgeven aan de GGD. Zoals in het 110^e OMT-advies eerder is geadviseerd, dienen de benodigde aanpassingen in de registratiesystemen daarvoor in gang te worden gezet. Verder adviseert het OMT in specifieke situaties (zoals bij kwetsbare mensen of zorginstellingen) geen zelftest te gebruiken, maar een PCR-test. Naast het eerdere advies (dat reeds is overgenomen) om kinderen te testen vanaf groep 6, adviseert het OMT nu ook kinderen te testen vanaf groep 1.⁸

07

In het antwoord op de schriftelijke vragen⁹ van Kamerlid De Vries op 7 december geeft demissionair minister De Jonge aan dat er vanwege de enorm snelle stijging in de testvraag afgelopen week flink opgeschaald moest worden. Daarnaast is het zo dat er tijdens het plannen van een afspraak via het online portaal, drie opties voor testlocaties worden vastgehouden. Deze drie opties zijn dan op dat moment niet beschikbaar voor anderen. Daarnaast wordt met name veel gebeld in de ochtend, hierdoor is het niet altijd mogelijk om direct een medewerker aan de lijn te krijgen. Verder wordt er geprobeerd voor iedereen een afspraak dichtbij huis te realiseren. De drukte verschilt per regio en daarom lukt het niet altijd direct een afspraak dicht bij huis in te plannen.¹⁰

Ondanks de opschaling loopt de GGD desalniettemin tegen de grenzen aan. Als oplossing wordt de gehele testcapaciteit voor spoor 1 verhoogd. Dit wordt in 2 fases gedaan:

- Fase 1: Aanschakelen extra labcapaciteit bij hoogvolumelaboratoria om mee te groeien met de afnamecapaciteit van GGD'en;
- Fase 2: Aanschakelen extra afnamecapaciteit en antigeenanalyse door inzet van testaanbieders spoor 2 voor testen bij klachten in spoor 1 (hieruit voortvloeiende werkgroepen en daaruit vloeiende adviezen en uiteindelijke opzet).¹¹

Op 7 december blijkt uit het DOC-19 verslag dat een stuk is geagendeerd over de voorraad zelftesten.¹² Uit het logboek van PDC-19 blijkt dat met betrekking tot dit agendapunt de volgende zaken spelen: De voorraad zelftesten raakt op. In de GGD-teststraten lijkt het afgenomen totale aantal testen af te lopen. Dit zou kunnen wijzen op de inzet van meer zelftesten. Daarnaast zet het Team Testen zich in voor het ontwikkelen van digitaal begeleid zelftesten voor toegang. Dit zal dan gelden als een geldige testuitslag. Verder heeft het RIVM geadviseerd om mensen uit niet-EU-landen te testen bij aankomst. Er wordt nu in Europees verband gekeken of dit mogelijk is.¹³

09

Op 9 december blijkt uit een interne memo van Dienst Testen dat die dag een strategisch overleg heeft plaatsgevonden tussen Dienst Testen, PDC-19, Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ) en Financieel-Economische Zaken (FEZ) aangaande lopende opdrachten binnen Dienst Testen. Uit de memo blijken de volgende conclusies:

- Aanbesteding zelftesten definitief gunnen ondanks kort geding, met een beroep op noodzaak en urgentie (volksgezondheid en continuïteit onderwijs);
- Na definitieve gunning en besluitvorming over de doelgroepen die kosteloos zelftesten ontvangen in Ministeriële Commissie COVID-19 (MCC) zo snel mogelijk 51,6 miljoen zelftesten bestellen onder de aanbesteding;
- Zo snel mogelijk starten met nieuwe aanbesteding voor 0-150 miljoen stuks zelftesten;
- Alternatieven om tot opschaling analysecapaciteit over te kunnen gaan;
- Contractering antigeen vindt voor 2022 plaats bij de laboratoria die deze taak blijven uitvoeren, hiervoor moet nog budget en een opdracht komen.¹⁴

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
2. Januari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
3. Februari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
4. Maart 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

December

10

Op 10 december stellen de Kamerleden Bikker (CU) en Westerveld schriftelijke vragen aan demissionair minister De Jonge. Zij willen onder andere weten of de demissionair minister van mening is dat LAMP-testlijnen en andere hoge doorvoer PCR-testlijnen ingezet moeten worden voor grootschalige coronatestfaciliteiten. Ook willen zij weten hoeveel gevalideerde antigeentesten en gevalideerde zelftesten Dienst Testen op korte termijn zou kunnen inkopen.¹⁵

13

In het advies naar aanleiding van het 133^e OMT van 13 december verzoekt het OMT dat reizigers uit hoogrisicolanden zich nu op Schiphol laten testen. Daarnaast heeft het OMT een voorstel ontvangen met betrekking tot het hertesten van personen die recent zijn teruggekeerd uit Zuidelijk Afrika. Het voorstel houdt in dat alle COVID-19-positief geteste personen die terugkeren en asymptomatisch zijn, vanuit Zuidelijk Afrika, op dag 5 na terugkeer nogmaals testen met PCR en bij een positieve uitslag ten minste nog 5 dagen in isolatie gaan, gerekend vanaf de tweede testafname. Verder dienen personen die na terugkeer symptomen ontwikkelen direct getest te worden en gaan bij een positieve uitslag in isolatie tot en met 10 dagen na terugkeer, én 7 dagen na de eerste ziektedag én 1 dag klachtenvrij. Het OMT kan zich vinden in dit voorstel en adviseert hierbij deze aanpak te laten gelden voor alle reizigers uit VOC-landen.¹⁶

14

Op 14 december vindt er een persconferentie plaats. Demissionair minister-president Rutte geeft aan het maatregelenpakket te verlengen, en wel tot en met 14 januari 2022. Met het oog op de feestdagen, raadt de demissionair minister-president aan zoveel mogelijk contact tussen 70-plussers en kleine kinderen te vermijden. Indien dit onvermijdelijk is, laat je dan van tevoren testen.¹⁷

Op 14 december stuurt demissionair minister De Jonge een stand-van-zakenbrief COVID-19 naar de Kamer. Het aantal afgenomen testen steeg de afgelopen weken fors. In week 49 zijn ca. 458.000 testen afgenomen. Ondertussen is het aantal positieve testen gestabiliseerd. Wel blijft het aantal afgenomen testen en het aantal positieve testen onverminderd hoog. De GGD'en hebben nu een testcapaciteit van 120.000 testen per dag. Vanwege de sterk gestegen testvraag zijn de XL-testpaviljoens in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en op Schiphol tot uiterlijk 1 juli 2022 beschikbaar. Verder heeft het demissionair kabinet naar aanleiding van het 131ste OMT-advies¹⁸ besloten om de doelgroep waarvoor gratis zelftesten worden verstrekt, uit te breiden met leerlingen vanaf groep 6 in het primair onderwijs (PO). Ook heeft het demissionair kabinet het advies¹⁹ uit het 130ste OMT opgevolgd met betrekking tot het gebruik van zelftesten bij klachten, dit beleid is per 3 december ingegaan. Naar aanleiding van het 132^e OMT-advies is de demissionair minister bezig met een verkenning van een mogelijke testverplichting voor inkomende reizigers uit VOC-landen, middels een wetswijziging van de Wet publieke gezondheid (Wpg) kan voldaan worden aan de motie²⁰ van het Kamerlid Paternotte c.s. (*Zie 1 december 2021*). Daarnaast hecht het demissionair kabinet er waarde aan dat Nederlanders laagdrempelig toegang hebben tot zelftesten, via bestaande netwerken komen deze testen terecht bij sociale minima.

Afgelopen september had het ministerie van VWS circa 13 miljoen antigeentesten met een houdbaarheidsdatum tot en met december 2021, het was echter niet mogelijk om de volledige voorraad in te zetten (circa 5,7 miljoen antigeentesten zijn afgeschreven). In 2022 heeft het ministerie van VWS circa 17,9 miljoen antigeentesten op voorraad die gedurende dat jaar over datum gaan.²¹

Op 14 december blijkt uit het PDC-19-logboek dat de GGD haar capaciteit met name gaat inzetten op vaccineren. Dat betekent dat er een gat komt in de testcapaciteit van de GGD. Nu worden er stappen gezet om vanuit spoor 2 (betreft testcapaciteit voor testen voor toegang) mensen in te zetten voor spoor 1 (de basis testinfrastructuur testen bij klachten). Daarnaast speelt dat het ICT-systeem voor het maken van afspraken verbeterd moet worden.²²

17

Op 17 december stelt Kamerlid Agema (PVV) schriftelijke vragen aan demissionair minister De Jonge inzake het artikel²³ 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren'. In het artikel wordt ingegaan op de interpretatie van positief afgelegde PCR-testen van reizigers die op 26 november terugvlogen naar Schiphol. Maurice de Hond, de auteur van dit artikel, stelt dat de PCR-test virusdeeltjes detecteert die de reiziger heeft binnengekregen, maar dat deze test niet aantoont of er daadwerkelijk een infectie plaatsgevonden heeft.

Kamerlid Agema wil onder andere weten hoe de demissionair minister het hoge aantal positief geteste passagiers (10%) op de twee vluchten van 26 november uit Kaapstad en Johannesburg op Schiphol kan verklaren. Ook wil zij weten of het klopt dat 90% van de passagiers die bij aankomst positief getest werden gevaccineerd waren. Verder wil het Kamerlid weten of demissionair minister De Jonge het verstrekken van de Ct-waarde (*Cycle-threshold*²⁴; is het aantal cycli dat nodig is om het eerste signaal van het virus aan te kunnen tonen) kan bevorderen na het vaststellen van een positieve PCR-test.²⁵

18

In het advies naar aanleiding van het 134^e OMT van 18 december geeft het OMT aan dat er drie GGD-teststraat-laboratoria (Saltro, Gelre ziekenhuis en Synlab) zijn die reeds gebruikmaken van een PCR-cartridge-test waarmee een *realtime* aanwijzing verkregen kan worden van de aanwezigheid van de omikronvariant. De inzet van deze testen biedt ook een dagelijkse monitoring van het aandeel omikronverdachte casus in deze complete teststromen. In deze dagelijkse monitoring vanuit Synlab en Saltro neemt het aandeel vermoedelijke besmettingen met de omikronvariant snel toe (geschatte groeisnelheid ~30% per dag). Tot 17 december zijn in totaal 126 bevestigde omikron-gevallen gemeld aan het RIVM. Hiervan hadden 77 personen een reishistorie naar Zuidelijk Afrika (57%), 19 een reishistorie naar een ander land (14%) en 40 personen geen reishistorie (29%). De huidige verwachting is dat de omikronvariant binnen afzienbare tijd dominant zal worden in Nederland. Het OMT adviseert verder om het beleid met betrekking tot zelftesten op dit moment niet aan te passen.²⁶

Op 18 december vindt er een persconferentie plaats. Demissionair minister-president Rutte, demissionair minister De Jonge en voorzitter van het OMT leggen uit waarom het demissionair kabinet besloten heeft dat Nederland in ieder geval tot en met 14 januari 2022 in lockdown gaat. Naast de maatregelen die aangekondigd worden, geeft de minister-president aan: "Blijf thuis bij klachten en test jezelf of laat je testen, doe voor je op bezoek gaat altijd een zelftest".²⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

- 1. December 2021
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
- 2. Januari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
- 3. Februari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
- 4. Maart 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

December

21

Op 21 december vindt er een TCO Dienst Testen plaats. In dit overleg wordt gesproken over de opties om invulling te geven aan de drie GGD regio's waar geen regionaal laboratorium voor beschikbaar is en over de mogelijke scenario's om de labcapaciteit binnen de aanbesteding op te schalen naar 175.000 analyses van PCR afnames:

1. Toewijzen aan hoogvolumelaboratoria (HVL's) buiten de aanbesteding (PGL, Saltro, Eurofins, Synlab);
2. Loting tussen de HVL's buiten de aanbesteding;
3. Mini-competitie tussen laboratoria die al in het testlandschap zitten.

Dienst Testen moet de scenario's nog verder uitwerken, maar er lijkt een voorkeur te zijn voor scenario 1. Verder wordt er afgesproken onder voorbehoud van de definitieve gunning om de transitie (het overschakelen van de bestaande aansluitingen tussen teststraten en labs naar de nieuwe indeling die uit de aanbesteding is gekomen) op de onbetwiste percelen (waar geen kort geding is) al zoveel mogelijk in gang te gaan zetten.²⁸

24

In het advies naar aanleiding van het 135^e OMT van 24 december geeft het OMT aan dat in de dagelijkse monitoring voor de aanwezigheid van de omikronvariant vanuit Synlab en Saltro blijkt dat het aandeel vermoedelijke besmettingen met de omikronvariant snel toeneemt (geschatte groeisnelheid ~33% per dag). Het OMT adviseert categorie 3-contacten (personen die langdurig contact hebben gehad (>15 minuten) met de besmette persoon op meer dan 1,5 meter afstand in dezelfde ruimte óf de besmette persoon korter dan 15 minuten hebben gezien op minder dan 1,5 meter afstand in dezelfde ruimte) te informeren en hen te adviseren om zo spoedig mogelijk en op dag 5 na de blootstelling een zelftest te doen, gebaseerd op de opkomst van de omikronvariant, waarbij de besmettelijkheid hoger is dan bij de deltavariant. Het OMT realiseert zich, dat ondanks dat het hier gaat om een zelftestadvies, dit toch een belangrijke belasting van de teststraten tot gevolg kan hebben. Een belangrijke factor voor het laagdrempelig doen van zelftesten is het kosteloos beschikbaar stellen van deze testen, zoals al eerder is geadviseerd in het 130^e OMT-advies.^{29 30}

Op 24 december stuurt demissionair minister De Jonge het 135^e OMT-advies en de kabinetsreactie op dit advies naar de Kamer. De demissionair minister schrijft dat eind december de omikronvariant dominant wordt in Nederland. Ten aanzien van het testadvies, schrijft de demissionair minister dat het advies zo wordt uitgewerkt dat categorie 3-contacten zoveel als mogelijk geïnformeerd worden. Dat zal primair door de besmette persoon zelf moeten gebeuren. Daarvoor krijgt de besmette persoon instructies mee van de GGD. Het testadvies voor deze groep is niet anders dan voor de rest van de bevolking. Het demissionair kabinet reageert niet op het kosteloos beschikbaar stellen van zelftesten.³¹

December

Januari

Februari

Maart

2. Januari 2022

Ontwikkelingen in de testcijfers

03

In het advies naar aanleiding van het 136^e OMT van 3 januari 2022 geeft het OMT aan dat in de afgelopen 7 kalenderdagen het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen met 18% is gestegen in vergelijking met de 7 dagen ervoor. Er werden landelijk 577 personen per 100.000 inwoners gemeld met een positieve test voor SARS-CoV-2, vergelijken met 489 per 100.000 inwoners gemiddeld in de week daarvoor. Het aantal testen bij de GGD-testlocaties is in de afgelopen 7 dagen afgenomen met 12% ten opzichte van de week ervoor. In de monitoring vanuit Synlab en Saltro neemt het aandeel vermoedelijke besmettingen met de omikronvariant toe (geschatte groeisnelheid ~27% per dag).³²

09

In het advies naar aanleiding van het 137^e OMT van 9 januari geeft het OMT aan dat in de afgelopen 7 kalenderdagen het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen met 49% is gestegen in vergelijking met de 7 dagen ervoor. Er werden landelijk 757 personen per 100.000 inwoners gemeld met een positieve test voor SARS-CoV-2, vergelijken met 509 per 100.000 inwoners gemiddeld in de week daarvoor. Het aantal testen bij de GGD-testlocaties is in de afgelopen 7 dagen toegenomen met 24% ten opzichte van de week ervoor. In de monitoring door Synlab en Saltro was het aandeel omikron op 4 januari respectievelijk 87,5% en 86,8%. Op 5 januari was het voorlopige percentage aandeel van omikron in de data van Synlab 89,3%. In de data van Saltro had de omikronvariant in de provincie Noord-Holland op 4 januari een aandeel van 100%.³³

13

In het advies naar aanleiding van het 138^e OMT van 13 januari geeft het OMT aan dat afgelopen week 201.536 positieve coronatesten werden gemeld bij het RIVM. Dat is een stijging van 77% vergeleken met vorige week, en telt op tot 1.147 positieve coronatesten per 100.000 inwoners. Nog niet eerder werden zulke grote aantallen besmettingen gemeld in een week tijd. Bijna 590.000 mensen lieten zich afgelopen kalenderweek testen bij de GGD, 66% meer dan de week ervoor. Het percentage positieve testen was 34,2%, vergeleken met 30,8% in de week ervoor. Uit de monitoring door Synlab en Saltro blijkt dat het aandeel van de omikronvariant in de besmettingen in Nederland op dit moment vrijwel 100% bedraagt.³⁴

24

In het advies naar aanleiding van het 139^e OMT van 24 januari geeft het OMT aan dat in de afgelopen week ruim 255.000 positieve coronatesten gemeld zijn bij het RIVM. Dat is een stijging van 20% vergeleken met de week ervoor. Hiermee komt de landelijke incidentie op 1.449 positief geteste personen op 100.000 inwoners. Ongeveer 763.000 personen lieten zich testen in de GGD-teststraten in de afgelopen 7 dagen, 21% meer dan de week ervoor. Het percentage positieve testen was 39,2%, vergeleken met 33,7% in de week ervoor.³⁵

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

- 1. December 2021
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
- 2. Januari 2022**
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
- 3. Februari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
- 4. Maart 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. **December 2021**
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
2. **Januari 2022**
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
3. **Februari 2022**
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
4. **Maart 2022**
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

Beleid & uitvoering

Januari

03

In het advies naar aanleiding van het 136^e OMT van 3 januari adviseert het OMT om het primair en secundair onderwijs op 10 januari te openen. Voor de opening adviseert het OMT dezelfde aanvullende maatregelen die al golden voor de scholensluiting: tweemaal per week testen met behulp van een zelftest en gebruik van mondmaskers. Verder ziet het OMT een beperkt toegevoegd risico in het toestaan van sporten (binnen en buiten) door kinderen. Immers positieve kinderen zullen op school al getest en vastgesteld worden, in isolatie gaan en dan ook niet deelnemen aan de sportactiviteiten. Tot slot, is er momenteel een grote toename van meldingen van positief geteste personen onder inreizigers. Om besmetting bij inreizigers snel te signaleren en verdere verspreiding te voorkomen adviseert het OMT om, naast (geprioriteerd) contactonderzoek van (vliegtuig)passagiers en het advies om te testen direct na aankomst in Nederland, alle internationale reizigers te adviseren om vijf dagen na aankomst in Nederland een tweede zelftest af te nemen. Dit advies geldt voor alle reizigers, ook voor degene die reizen per auto. Mensen die positief testen dienen direct maatregelen te nemen en daarnaast hun uitslag bij de GGD te laten bevestigen (confirmatietest).³⁶

Op 3 januari stuurt demissionair minister De Jonge een maatregelenbrief COVID-19 naar de Kamer. Het demissionair kabinet heeft besloten om de scholen in het primair onderwijs en voorgezet onderwijs en de buitenschoolse opvang vanaf maandag 10 januari 2022 weer te openen, conform het 136^e OMT-advies³⁷. Daarbij geldt dat iedereen die met een milde neusverkoudheid en andere coronaklachten moet thuisblijven en testen. Verder neemt het demissionair kabinet het testadvies ten aanzien van inreizigers over.³⁸

11

Uit het logboek van de PDC-19 van 11 januari blijkt dat op de website van de Rijksoverheid een testwijzer live is gegaan. Deze testwijzer helpt je met de vraag: ‘wanneer moet ik welke test doen?’³⁹

13

In het advies naar aanleiding van het 138^e OMT van 13 januari geeft het OMT het advies voor de eerste stap in de versoepeling van de huidige lockdownmaatregelen. Het OMT adviseert onder andere om het MBO, HBO en WO te openen. Hierbij geldt dat er aandacht moet zijn voor de maximale grootte van groepen (bijvoorbeeld maximaal 75 personen), de toepassing van (zelf)testen twee keer per week onder toezicht van de instellingen (ofwel, frequent preventief (zelf)testen, en het gebruik van medische mondneusmaskers). Ten aanzien van quarantaine adviseert het OMT dat personen die in de afgelopen acht weken corona hebben doorgemaakt niet in quarantaine hoeven en niet hoeven te testen, tenzij ze klachten hebben. In de context van de verwachte aanzienlijke toename van het aantal besmettingen in Nederland door de omikronvariant en het reële risico op ontwrichtende effecten in de maatschappij door grote aantallen mensen die tegelijk in quarantaine zijn, geeft het OMT onder andere aan dat personen die onmisbaar zijn voor hun werk (behorend tot cruciale en/of vitale beroepen) met behulp van dagelijks zelftesten, gevolgd door een test op dag 5 bij de GGD en aanvullende voorzorgen (mondneusmasker) naar hun werk kunnen.⁴⁰

14

Op 14 januari stuurt minister Kuipers een stand-van-zakenbrief COVID-19 naar de Kamer. Conform het OMT-advies en de sociaal-maatschappelijke adviezen heeft het kabinet besloten om het onderwijs in het MBO en HO vanaf 17 januari voor iedere student fysiek mogelijk te maken (volgens de maatregelen die in het 138^e OMT⁴¹ worden genoemd).

Verder is het kabinet voornemens om de landen⁴² uit Zuidelijk Afrika vanaf zondag 16 januari aan te wijzen als ‘zeerhoogrisicogebieden zonder zorgwekkende variant van het coronavirus’, omdat de omikronvariant nu ook in Nederland dominant is. Dat betekent dat vanaf deze datum de dubbele testverplichting voor inreizigers vanuit deze landen, vervalt.

Daarnaast geeft de minister aan dat om de doel- en rechtmatigheid in de testketen te verbeteren er een aanbesteding van de NAAT-analysecapaciteit heeft plaatsgevonden. Inclusief twee percelen buiten de aanbesteding (Amsterdam en Brabant-Zuidoost) wordt hiermee zorggedragen voor een analysecapaciteit van 100.000 testen per dag. De definitieve gunning werd vertraagd door verschillende juridische procedures die zijn aangespannen door laboratoria. Deze procedures hebben inmiddels allemaal gediend, en VWS is in elke zaak in het gelijk gesteld. Parallel wordt verdere opschaling voorbereid, om samen met de NAAT-analysecapaciteit tot maximaal 175.000 analyses per dag te kunnen realiseren. Hiermee wordt zorggedragen voor voldoende analysecapaciteit om een piek in de testvraag als gevolg van de omikronvariant op te kunnen vangen. Hiervoor zijn aanvullende afspraken gemaakt met enkele hoogvolumelaboratoria (HVL's). Ten behoeve van de operationele continuïteit van de testketen wordt ernaar gestreefd om de transitie naar de nieuwe situatie in één keer plaats te laten vinden, met inbegrip van de aanvullende capaciteit. Hierom staat de definitieve gunning nu gepland op 24 januari 2022, waarna de transitieperiode start en alle gecontracteerde labs op de juiste wijze worden aangesloten op het testlandschap.

Verder hebben gemeenten aangegeven behoefte te hebben aan ondersteuning vanuit het ministerie van VWS in de vorm van zelftesten en mondmaskers voor burgers. Het kabinet hecht waarde aan het laagdrempelig beschikbaar stellen van zelftesten in de dertig gemeenten waar de vaccinatiegraad laag is. Daartoe komen tussen 1 januari 2022 en 1 maart 2022 zelftesten beschikbaar voor de ‘wijkgerichte aanpak’. De aansluiting voor de betreffende dertig gemeenten op het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH)-portaal start in februari.⁴³

Op 14 januari vindt er een persconferentie plaats. Minister-president Rutte en minister Kuipers lichten toe welke coronamaatregelen worden versoepeld. Minister-president Rutte geeft aan dat eind deze maand het kabinet met een aanpak voor de langere termijn strategie Covid-19 komt. Hij beschrijft dit echter als een spannend moment, omdat er momenteel ruim 200.000 nieuwe besmettingen per week zijn.⁴⁴

December

Januari

Februari

Maart

Januari

24

In het advies naar aanleiding van het 139^e OMT van 24 januari vraagt het OMT om de zelftesten voor dagelijks testen na blootstelling bij leerlingen, studenten en personeel het liefst kosteloos ter beschikking te stellen; dit om de opvolging aan de advisering te stimuleren. Ook bij klachten moeten zelftesten beschikbaar zijn voor leerlingen en studenten, zodat besmettelijke leerlingen zich laagdrempelig kunnen (laten) testen en zo nodig in isolatie kunnen gaan. Het OMT wil benadrukken dat wat betreft het uitbreiden van het testlandschap met antigeentesten via SON de antigeentesten niet volstaan voor zorgmedewerkers en kwetsbare mensen. Zij dienen zich te testen met de meest gevoelige test, namelijk de PCR test. Verder adviseert het OMT om terugkerende reizigers zonder klachten een zelftest te laten doen en geen test meer via de GGD.⁴⁵

Op 24 januari gaat het ministerie van VWS over tot definitieve gunning voor de Europese aanbesteding van analysecapaciteit van testen. Hier vallen onder meer de PCR-testen onder. Mede door het afronden van de aanbesteding is nu een totale analysecapaciteit van 181.500 PCR-testen per dag gecontracteerd.⁴⁶

25

Op 25 januari vindt er een persconferentie plaats. Minister Kuipers geeft aan dat op de persconferentie van 14 januari (*Zie 14 januari 2022*) werd aangegeven dat er versoepelingen zouden zijn, maar dat dit tegelijkertijd voor fors meer besmettingen zou gaan zorgen. Momenteel zijn er bijna zo'n 70.000 nieuwe besmettingen per dag. Desalniettemin is het ziekteverloop van de omikronvariant minder heftig dan bij eerdere virusvarianten en door het hoge aantal vaccinaties hebben minder mensen zorg nodig. Dus het kabinet wil de maatschappij openhouden, maar dan moet iedereen zich aan de basisregels houden. Minister-president Rutte geeft vervolgens aan dat één van de nieuwe versoepelingen neerkomt op het hanteren van een algemene sluitingstijd van tien uur 's avonds, met ingang van woensdag 26 januari. Daarbij geldt dat vanaf 13 jaar een coronatoegangsbewijs (CTB) voor de horeca, cultuursector en evenementen verplicht is. Ook worden onder andere de quarantaineregels in de buitenschoolse opvang, primair en voortgezet onderwijs veranderd. Alleen kinderen die klachten hebben of positief getest zijn, blijven thuis. Dat betekent wel dat de regelmatige zelftesten en ook voldoende frisse lucht in de klas belangrijk blijven.

Verder geeft minister Kuipers aan dat de GGD de afgelopen periode enorm is opgeschaald in testcapaciteit, waar zij in de afgelopen weken alleen al meer dan 900.000 testen hebben uitgevoerd. Bij dat opschalen loopt de GGD desalniettemin tegen de grenzen aan. Er is daarom de afgelopen periode contact geweest met de SON om voor de komende dagen voldoende testcapaciteit voor *Testen bij Klachten* te creëren. Voor de mensen die nu een testafspraak proberen te maken, kan het zijn dat zij meerdere pogingen moeten doen alvorens zij een testafspraak kunnen maken.⁴⁷

Op 25 januari stuurt minister Kuipers een maatregelenbrief betreffende COVID-19 naar de Kamer. Op 2 november is medegedeeld dat, op advies van de Landelijke Coördinatiestructuur Testcapaciteit (LCT), een uitvoeringstoets uitgevoerd zou worden voordat besluitvorming op de integratie van de testketen kon plaatsvinden. De aangekondigde uitvoeringstoets naar de haalbaarheid van dit voornemen is inmiddels uitgevoerd. Op basis daarvan zal de minister Dienst Testen en SON de opdracht geven om de overdracht van de coördinerende taken voor Testen voor Toegang van SON naar Dienst Testen voor te bereiden. De financiële consequenties hiervan worden met de eerstvolgende incidentele suppletoire begroting aan de Kamer voorgelegd.

Verder doneert het kabinet op verzoek van de Surinaamse autoriteiten 50.000 antigeentesten voor professionele afname vanwege de stijgende incidentie in het land. Daarmee is invulling gegeven aan het streven van het ministerie van VWS om de antigeentestenvoorraad zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten.⁴⁸

Op 25 januari stellen Kamerleden Paulusma (D66) en Sjoerdsma (D66) Kamervragen aan minister Kuipers. Zij willen onder andere weten welke mogelijkheden mensen hebben in het geval dat zij in het buitenland (al dan niet binnen Europa) positief getest zijn op corona (en aldaar ook een bewijs van hebben) om vervolgens in Nederland een CTB (en Digital Corona Certificate (DCC)) aan te vragen. Ook willen zij weten of mensen die in het buitenland positief zijn getest op corona vervolgens binnen drie maanden in Nederland een boosterprik kunnen halen. Tot slot, willen de Kamerleden weten wat de status is voor het verkrijgen van een CTB voor volledig gevaccineerden die uit het buitenland tijdelijk Nederland bezoeken (de Kamerleden vragen zich af of deze mensen zich nog moeten laten testen in een Nederlandse teststraat).⁴⁹

26

Op 26 januari dienen de Kamerleden Westerveld, Segers, Hijink en Kuiken een motie in. Zij geven aan dat het OMT en de gedragsunit van het RIVM meerdere malen hebben geadviseerd om zelftesten en goede mond-neusmaskers kosteloos beschikbaar te stellen. Daarom verzoeken zij de regering binnen drie weken scenario's uit te werken voor het kosteloos verstrekken van zelftesten en goede mond-neusmaskers, daarin te variëren in doelgroep en wijze waarop deze verspreid worden en zowel de kosten als maatschappelijke baten mee te nemen en de Kamer hierover te informeren. Deze motie wordt aangenomen.⁵⁰

Op 26 januari stelt Kamerlid Van Haga schriftelijke vragen aan de minister van VWS. Van Haga wil onder andere weten of de minister bekend is met de artikelen 'Bedrijf ademtest eist miljoenen van staat' en 'De teloorgang van de elektronische neus' uit dagblad Trouw van 20 januari. Allereerst wil het Kamerlid weten waarom het ministerie van VWS in zee ging met het bedrijf Breathomix (Nederlandse fabrikant van ademtesten). Ook wil het lid Van Haga weten of het ministerie capaciteit voor bijna tien miljoen tests, en daarvoor 1.800 apparaten bij Breathomix heeft besteld en of er op dat moment twijfel was bij de minister over de geschiktheid van deze test. Daarnaast vraagt Kamerlid Van Haga of het klopt dat er van alle innovatieve testen die het ministerie van VWS bij de GGD gepoogd heeft te laten implementeren, er niet één met succes is geïmplementeerd, en dat nog steeds alleen moleculaire tests (zoals PCR) worden uitgevoerd. Tot slot wil het Kamerlid weten waarom de minister het op een rechtszaak tussen VWS en Breathomix aan heeft laten komen en of minister Kuipers een inschatting kan geven van het financiële risico dat de overheid loopt met betrekking tot de eventuele schadevergoeding die mogelijk aan Breathomix betaald moet worden.⁵¹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

2. Januari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

3. Februari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

4. Maart 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

2. Januari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

3. Februari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

4. Maart 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

Januari

31

Op 31 januari beantwoordt minister Kuipers de schriftelijke vragen⁵² van Kamerlid Agema over het artikel 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren' van Maurice de Hond ([zie 17 december 2021](#)). Allereerst reageert de minister op de vraag waarom 10% van de passagiers op de twee vluchten positief getest zijn. De minister geeft aan dat hier verschillende redenen voor zijn, onder andere:

- De bescherming tegen de omikronvariant door eerder doorgemaakte COVID-19 infectie en door vaccinatie is veel minder goed dan de bescherming tegen de deltavariant. Zo konden relatief veel, als immuun beschouwde, personen toch geïnfecteerd raken.
- De omikronvariant is besmettelijker dan de deltavariant.
- Voor gevaccineerde en herstelde reizigers met een DCC-herstelbewijs was er op het tijdstip van vertrek geen verplichting tot het verrichten van een coronatest voor vertrek.
- Negen van de 61 positief geteste reizigers bleken al bij corona passende klachten te hebben.

Vervolgens geeft de minister aan dat het klopt dat 97% van de geteste passagiers van beide vluchten immuun was (volledig gevaccineerd of hersteld). Echter is het inmiddels duidelijk dat de primaire vaccinatie beperkte bescherming biedt tegen de omikronvariant. Met betrekking tot het bevorderen van de Ct-waarde geeft de minister aan dat niet alle testen in Nederland werken met Ct-waardes. Ook de test bij de GGD Kennemerland werkt niet op basis van een Ct-waarde.⁵³

Op 31 januari blijkt uit het logboek van de PDC-19 dat er wederom tekorten zullen ontstaan in zelftesten voor het onderwijs. De effectuering van een nieuwe aanbesteding in maart 2022 bij de geraamde testvraag levert naar verwachting een gat in de maanden april en mei op van ongeveer 6 weken. De extra inkoop hiervan wordt in het DOC-19 van 1 februari voorgelegd.⁵⁴

December

Januari

Februari

Maart

3. Februari 2022

Ontwikkelingen in de testcijfers

14

Op 14 februari verschijnt het 142^e OMT-advies naar aanleiding van een OMT-vergadering op 11 februari. In de afgelopen week zijn 564.757 positieve testuitslagen gerapporteerd vanuit de GGD-teststraten vergeleken met 609.976 de week ervoor. Op basis van deze cijfers lijkt het aantal nieuwe besmettingen op landelijk niveau te zijn gestabiliseerd. Het aantal besmettingen is mogelijk over de piek heen. Wel is er sprake van een verschil tussen regio's.⁵⁵

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
2. Januari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
- 3. Februari 2022**
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
4. Maart 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

Beleid & uitvoering

Februari

01

Op 1 februari blijkt uit het DOC-19 verslag dat er twee voorstellen zijn gedaan met betrekking tot de distributie van zelftesten in het onderwijs. Voorstel 1 is het zelftestbeleid in het onderwijs vanaf 1 maart continueren voor maximaal zes weken en per half april zelftesten te leveren via de reguliere aanbesteding. Voorstel 2 is het mogelijk maken voor scholen om voor groep 1-5 zelftesten te bestellen. Dit is een verzoek vanuit de sector zelf. Scholen worden niet verplicht of gevraagd om in groep 1-5 zelftesten in te zetten. Voorstel 2 zou mogelijk zijn vanaf 21 maart als deze meegaat in een spoedverzoek. Op dit moment zijn hiervoor niet voldoende zelftesten beschikbaar.⁵⁶

Uit het logboek van PDC-19 blijkt dat het advies aan het DOC-19 is om grotere orders te plaatsen voor zelftesten die nodig zijn in het onderwijs. Dit leidt namelijk tot betere beschikbaarheid en lagere kosten. Daarnaast is het de vraag of de GGD het Testen bij Klachten in de GGD-teststraten qua testcapaciteit aan kan. Om daarbij te helpen wordt getracht SON aan te sluiten bij spoor 1 (testen bij klachten) voor extra testcapaciteit. De testvraag lijkt te stabiliseren rond de 185.000 testen per dag, de groei naar 200.000 testen per dag lijkt hiermee vooralsnog niet door te zetten. Wel is het percentage positieve testen erg hoog: rond de 62%.⁵⁷

04

Op 4 februari wordt een lijst van vragen en antwoorden over de effectiviteit van verschillende toepassingen van het CTB gepubliceerd op de website van de Tweede Kamer. In deze lijst van vragen wordt onder andere gevraagd of de minister een operationele inschatting kan maken van de mogelijkheden om 1G (alleen testen) in te voeren: aan welke testcapaciteit er dan gedacht moet worden en hoelang het zou duren om deze te verkrijgen. Allereerst geeft de minister aan dat in de brief '1G overwegingen'⁵⁸ van zijn ambtsvoorganger wordt aangegeven, afhankelijk van de methode van schatten dat dat tussen de circa 30 en 47 miljoen testen per week kan opleveren tegen respectievelijk € 545 miljoen en € 829 miljoen aan kosten per week. Vervolgens schrijft de minister dat SON aangeeft dat er op dit moment niet genoeg testcapaciteit is als 1G breed wordt ingezet. Ook als de markt van testaanbieders meer tijd zou krijgen om het testaanbod aan te passen aan de hoge testvraag van 1G, verwacht SON dat dit niet haalbaar is. Hiervoor geven zij twee redenen:

1. De krapte op de arbeidsmarkt; in november, toen er veel getest werd bij de GGD én veel getest werd bij Testen voor Toegang, werd het al lastiger om genoeg personeel te werven. GGD en de testaanbieders van SON vissen voor hun personeel uit dezelfde vijvers. De inschatting is dat er een maximum van 600.000 tot 700.000 testen per dag aan beschikbaarheid is in deze branche.
2. De voorraad van antigeentesten; de beschikbare hoeveelheid antigeentesten wordt nu aangeleverd door Dienst Testen en is niet onuitputtelijk. Als deze centrale voorraad op is, moeten testaanbieders zelf antigeentesten inkopen. Bij een hele hoge testvraag is het mogelijk lastig voor de testaanbieders voldoende antigeentesten in te kopen. Wanneer 1G bijvoorbeeld alleen bij hoogrisico-evenementen en activiteiten ingezet wordt, is het volgens SON misschien wel haalbaar met de huidige testcapaciteit, afhankelijk van de afbakening van de inzet van het CTB.⁵⁹

Op 4 februari verzoekt de vaste commissie voor VWS de minister van VWS te reageren op het bericht⁶⁰ "Met corona naar het werk: ook positief geteste zorgmedewerkers ingezet in ziekenhuizen".⁶¹

Uit het bericht blijkt dat zorgmedewerkers die positief getest zijn en/of milde coronaklachten hebben in noodsituaties in de ziekenhuizen ingezet mogen worden. Dit heeft het Expertiseteam Infectiepreventie van de Federatie Medisch Specialisten (FMS) besloten.⁶²

07

Op 7 februari beantwoordt minister Kuipers de schriftelijke vragen⁶³ van het Kamerlid Westerveld c.s.⁶⁴ Allereerst geeft de minister aan dat de vraag naar testen en BCO sterk fluctueert in de tijd en afhankelijk is van bijvoorbeeld de ontwikkelingen van luchtwegklachten, de epidemiologische situatie en het testgedrag van mensen. Ook veranderingen in het testbeleid kunnen een grote impact op de testvraag hebben. Het is daarom niet eenvoudig om te voorspellen hoe de vraag naar testen en BCO op langere termijn eruitziet. Hoe het beleid er op de middellange termijn uitziet is onderdeel van de verkenning waar het kabinet nu mee bezig is.

Vervolgens geeft de minister aan dat de GGD'en voldoende personeel hebben om met betrekking tot vaccinaties de booster campagne uit te voeren. Om aan de testvraag te voldoen wordt ook gebruik gemaakt van de afspraken met en testcapaciteit van SON. De personele behoefte voor 1 maart 2022 is met de onvoorspelbaarheid van het virus moeilijk te overzien. Daarom werken de GGD'en toe naar een meer structurele basiscapaciteit voor het vaccineren en testen, aangevuld met een flexibele schil.

Tot slot, schrijft de minister dat de afzonderlijke GGD'en zelf verantwoordelijk zijn voor hun personeelsbeleid. Daarnaast is extra personeel aangetrokken onder andere vanuit het ministerie van Defensie. Alle kosten die hierbij noodzakelijk gemaakt zijn – ook als dat in een latere fase of na de pandemie leidt tot kosten voor transitie vergoedingen voor mensen met vaste contracten – worden vergoed uit de meerkostenregeling van de GGD'en. Hierbij is zekerheid gegeven aan de GGD'en voor het behoud van essentieel personeel.⁶⁵

08

Op 8 februari stuurt minister Kuipers een brief met daarin de korte termijn aanpak COVID-19 en een doorkijk naar de lange termijn naar de Kamer. In deze brief beschrijft de minister de aanpak met betrekking tot de teststrategie tot nu toe. Ook geeft hij aan dat de komende weken het test- en traceerbeleid verder tegen het licht zal worden gehouden. Hierover wordt de Kamer bij de lange termijn strategie Covid-19 brief begin maart verder geïnformeerd. Ook is het van belang om grondig te kijken naar de toekomst en houdbaarheid van het BCO. Voor de strategie beziet het kabinet de toegevoegde waarde van BCO op de lange termijn. De komende weken wordt hier met de GGD'en en het RIVM nader naar gekeken.⁶⁶

Op 8 februari stelt het Kamerlid Van Houwelingen (FvD) schriftelijke vragen aan de minister van VWS. De vragen hebben betrekking op het OMT COVID-19 en een eventuele belangenverstremming door de samenwerking met farmaceutische bedrijven. Met betrekking tot testen wil van Houwelingen weten of de minister de visie deelt dat een persoon die inkomen haalt uit de verkoop van PCR-testen niet langer onafhankelijk advies kan geven over de inzet van deze PCR-testen. Ook vraagt het Kamerlid daarbij een reden te noemen, mocht de minister deze visie niet delen.⁶⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

2. Januari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

3. Februari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

4. Maart 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

2. Januari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

3. Februari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

4. Maart 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

Februari

10

Op 10 februari stuurt minister Kuipers een maatregelenbrief COVID-19 naar de Kamer. Voortbordurend op de eerdere brief⁶⁸ van 8 februari, geeft de minister aan dat het beleid niet langer meer primair gevoerd wordt vanuit het oogpunt van de druk van de zorg, maar vanuit een breder perspectief.

Deze notie komt tot uiting in twee nieuwe kabinetsdoelen ten aanzien van COVID-19:

1. Sociaalmaatschappelijke en economische continuïteit/vitaliteit en
2. Toegankelijkheid van de gehele zorgketen voor iedereen.

Op basis van het epidemiologisch beeld en tegen de achtergrond van de twee nieuwe kabinetsdoelen, stelt het kabinet een aantal versoepelingen voor (per vrijdag 18 februari). Met betrekking tot testen, heeft het kabinet het OMT gevraagd, mede op verzoek van de Kamer, of het toepassen van Testen voor Toegang op basis van 1G een toevoeging kan zijn voor het veilig en verantwoord samen laten komen van grotere, ongeplaceerde groepen, waarmee bijvoorbeeld ook de nachthoreca heropend kan worden.⁶⁹

14

Op 14 februari stuurt minister Kuipers een korte weergave van het 142^e OMT-advies van 11 februari naar de Kamer. Het OMT adviseert ten aanzien van het gebruik van het CTB om in de huidige fase van de epidemie het CTB op te plussen met de boostervaccinatie (CTB zoals nu toegepast, heeft een bepaalde effectiviteit om overdracht van infecties te voorkomen), voor gebruik in de CTB-plichtige sectoren waarin wordt overwogen de veilige afstandsnorm, placeringsplicht en mondkapjesplicht onder condities los te laten. Daarnaast adviseert het OMT om 1G te gebruiken voor grote, hoogrisico-evenementen (ongeplaceerd, meer dan 500 personen) zolang er sprake is van een epidemiologische situatie met hoge incidentie zoals momenteel het geval is. Verder wijst het OMT op het belang van het zonder drempel beschikbaar stellen van zelftesten en adviseert het OMT het gebruik daarvan te bevorderen. Tenslotte adviseert het OMT de isolatieduur van een positief getest persoon, conform de recente adviezen van de European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), in te korten van zeven naar vijf dagen, mits deze persoon dan ook minimaal 24 uur klachtenvrij is.⁷⁰

15

Op 15 februari vindt er een persconferentie plaats. Minister Kuipers geeft aan dat Nederland verder opengaat. Met betrekking tot testen geeft de minister aan dat op plekken waar minder dan 500 mensen bij elkaar komen, je geen CTB meer hoeft te laten zien. Ben je met meer dan 500 mensen binnen, zonder vaste zitplaats, dan wordt er voorlopig gewerkt met Testen voor Toegang met 1G. Dat betekent dat iedereen -gevaccineerd of ongevaccineerd- een negatieve testuitslag moet laten zien. Hiervoor kan men de CoronaCheck-app gebruiken. Verder geeft de minister aan dat het op 25 februari nog niet aan de orde zal zijn het Testen voor Toegang los te laten, maar dat het op enig moment wel degelijk zinvol is om, in lijn met het OMT-advies, Testen voor Toegang helemaal te stoppen.

Met betrekking tot de testcapaciteit voor Testen voor Toegang geeft de minister aan dat deze er voldoende is. Op meer dan 900 locaties in het hele land kunnen op dit moment meer dan 500.000 testen per dag worden afgenomen. Momenteel wordt daar minder dan 10% van gebruikt.⁷¹

Op 15 februari stuurt minister Kuipers een stand-van-zakenbrief COVID-19 naar de Kamer. De minister geeft een aanvulling op wat al is verteld bij de persconferentie. Testen voor Toegang draagt zowel bij vanuit het perspectief van de locaties als geheel, als vanuit het perspectief van het individu, vanwege het risico dat kleiner wordt dat deelnemers werknemers die werkzaam zijn in de binnenruimte of op het evenement of na afloop van de activiteit kwetsbare contacten besmetten. Dit maakt het invoeren van Testen voor Toegang op locaties waar meer dan 500 mensen, binnen en ongeplaceerd bij elkaar komen proportioneel. Afhankelijk van de epidemiologische situatie zal nauwlettend gekeken worden op welk moment de inzet van 1G voor hoogrisicovolle settings losgelaten kan worden. Het kabinet zal hierover op 15 maart een weging maken.

Verder schrijft de minister dat op 3 februari de Europese Commissie onder andere een voorstel heeft gepresenteerd voor de verlenging van het Digitaal Corona Certificaat (DCC) met een periode van 12 maanden, tot 30 juni 2023. Ook stelt de Commissie een wijziging voor waarbij het afgeven van testcertificaten op basis van hoogkwalitatieve antigeentests die in een laboratorium worden geëvalueerd, ook mogelijk wordt gemaakt. Verder stelt de Commissie voor dat zij met gebruik van een gedelegeerde handeling de DCC-verordening kan aanpassen om de afgifte van herstelcertificaten op basis van een positieve antigeentest, antilichaamtest, met inbegrip van een serologische test op antilichamen tegen SARS-CoV-2, of een andere wetenschappelijk gevalideerde methode mogelijk te maken. Het kabinet zal de Kamer op korte termijn informeren over de appreciatie van dit voorstel.

Sinds 26 januari zijn commerciële testaanbieders van spoor 2 (Testen voor Toegang) gestart met testen in spoor 1 (Testen bij Klachten). Daarnaast is op 4 februari de doorgeleiding van de GGD-website (coronatest.nl) naar de website van de SON gerealiseerd. Hierdoor krijgt iemand die zich wil laten testen – wanneer de GGD een testaanvraag niet dezelfde dag kan verwerken – de optie om te testen bij een SON-testlocatie. SON coördineert momenteel de gehele testcapaciteit voor Testen voor Toegang ten behoeve van een CTB. De stuurgroep LCT heeft in oktober 2021 geadviseerd om het takenpakket van de SON bij Dienst Testen onder te brengen. De integratie van coördinatie taken onder Dienst Testen is wenselijk met het oog op efficiëntie en borging van kennis en expertise. Uit een uitvoeringstoets blijkt dat een overdracht van de taken van SON naar Dienst Testen uitvoerbaar is, maar dat het te grote risico's voor de operationele continuïteit van Testen voor Toegang met zich meebrengt om dit al per 1 maart 2022 in te laten gaan. Een overdracht per 1 september 2022 wordt wel als realistisch gezien. Ten behoeve hiervan wordt de beslisnota 'Verlenging opdracht SON voor overbruggingsperiode en overdrachtstaken aan Dienst Testen' als bijlage aan de stand-van-zakenbrief COVID-19⁷² toegevoegd. Deze overeenkomst kan onder dwingende spoed rechtmatig worden afgesloten. Deze nieuwe overeenkomst betreft een voortzetting van de huidige werkzaamheden, zoals opgenomen in de huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) met SON voor het organiseren en coördineren van Testen voor Toegang, waaronder het beheren van het afsprakenportaal, de teststraatapplicatie en de helpdesk, de controle op de kwaliteit van de afgenomen testen en de controle op de financiering van de afgenomen testen.⁷³

Verder heeft het kabinet besloten om het preventieve zelftestbeleid in het onderwijs te verlengen tot 1 juni 2022. De minister heeft Dienst Testen de opdracht gegeven om extra zelftesten te bestellen. Ook heeft het kabinet besloten om het aanvragen van zelftesten voor de groepen 1 tot en met 5 van het PO mogelijk te maken. Hier zal geen advies gelden van twee keer per week preventief zelftesten, maar wordt het mogelijk om de zelftesten aan te vragen voor gebruik in bijzondere situaties (bijv. een grote corona-uitbraak).

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
2. Januari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
3. Februari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
4. Maart 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

Februari

15

Ook heeft het kabinet 10 miljoen zelftesten en 10 miljoen mondneusmaskers beschikbaar gesteld voor gemeenten en nog een aanvullende 1 miljoen zelftesten voor maatschappelijke organisaties. De uitlevering van zelftesten en mondneusmaskers is op 14 februari gestart via het LCH. Via het LCH kunnen gemeenten en maatschappelijke organisaties de producten bestellen voor sociale minima. Daarbij is het kabinet van mening dat via deze route al op veel plekken kosteloos zelftesten worden verspreid, juist ook aan diegenen die financiële drempels ervaren. Het kabinet acht het daarom niet opportuun, proportioneel en doelmatig om kosteloos zelftesten te verstrekken aan alle Nederlanders.

Tot slot, geeft de minister aan dat zijn ambtsvoorganger heeft toegezegd te onderzoeken of lollipoptesten voldoende gevalideerd zijn om in te zetten. De minister interpreteert lollipoptesten als testen die werken op basis van speeksel en hecht er waarde aan onderscheid te maken tussen speeksel-zelftesten en speeksel-PCR-testen. De minister is in gesprek met onderzoekers over een vervolgonderzoek om zo snel mogelijk een beter beeld te krijgen van de prestaties en betrouwbaarheid van verkrijgbare speeksel-zelftesten. Speeksel-PCR-testen zijn testen die werken met speekselafname gecombineerd met een PCR-test. Uit verkenningen door het RIVM, Dienst Testen en de Adviesgroep Kwaliteit en lab- en praktijkvalidaties volgt het advies dat de testmethode de potentie voor een betrouwbare afnamemethode voor specifieke toepassingsgebieden kent. De komende weken moet duidelijk worden wat de precieze randvoorwaarden daarvoor zijn.⁷⁴

21

Op 21 februari beantwoordt minister Kuipers de schriftelijke vragen⁷⁵ van het Kamerlid Westerveld over coronazelftesten en coronamedicatie (*Zie 3 december 2021*). Allereerst geeft de minister aan dat er inderdaad verschillen zijn in de prestaties van zelftesten die op de markt zijn. De minister hecht er waarde aan dat alle zelftesten die nu beschikbaar komen op de Europese markt moeten voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en een CE-certificaat hebben ontvangen van een 'notified body' voor wat betreft de begrijpelijkheid en bruikbaarheid van de test. Op de website van Rijksoverheid wordt uitgelegd hoe geschikte zelftesten herkend kunnen worden. Ook is de minister van mening dat het van belang is dat de gebruikte zelftesten van goede kwaliteit zijn nu deze testen een grotere rol krijgen in het gevoerde coronabeleid.⁷⁶

22

Op 22 februari vindt er een TCO Dienst Testen plaats over de lange termijn teststrategie COVID-19. Gisteren is een eerste versie van de Kamerbrief met daarin de lange termijn teststrategie rondgestuurd aan alle teamcoördinatoren. Voor Dienst Testen (ten aanzien van deze strategie) zijn in ieder geval de volgende onderwerpen relevant:

- De doelgroepen waarvoor getest moet blijven worden in spoor 1;
- Bredere inzetbaarheid van zelftesten;
- Pandemische paraatheid: indien de komende maanden wordt afgeschaald in testcapaciteit dan moet Dienst Testen erna weer in staat zijn om op te kunnen schalen;
- Toekomstige positionering functies Dienst Testen: het is van belang om op korte termijn duidelijkheid te krijgen over de toekomstige positionering van de kernfuncties van Dienst Testen (mogelijk bij het RIVM).⁷⁷

Op 22 februari blijkt uit het logboek van de PDC-19 dat het verplicht testen van asielzoekers wordt besproken in het DOC-19. Het terugkeerbeleid vraagt om geteste asielzoekers, maar deze asielzoekers weigeren veelal waarmee terugkeer onmogelijk wordt gemaakt. Bij gedwongen testafname is er geen sprake van toestemming van het delen van de medische gegevens, waarbij het beroepsgeheim doorbroken moet worden.⁷⁸

Op 22 februari beantwoordt minister Kuipers de schriftelijke vragen⁷⁹ van het Kamerlid Van Haga over een aantal krantenartikelen (*Zie 26 januari 2022*). De minister geeft allereerst aan bekend te zijn met de artikelen 'Bedrijf ademtest eist miljoenen van staat' en 'De teloorgang van de elektronische neus' uit dagblad Trouw van 20 januari. Vervolgens geeft de minister aan dat de aanleiding om in het begin van 2021 met Breathomix in zee te gaan het niet-invasieve en snelle karakter van de testmethode was in combinatie met de goede resultaten die werden gepresenteerd ten aanzien van de betrouwbaarheid van de test. Het doel was de test te gebruiken als voortest om met een hoge nauwkeurigheid vast te stellen dat iemand wel/niet besmet was met het coronavirus. Vervolgens schrijft de minister dat het ministerie van VWS met Breathomix een overeenkomst is aangegaan voor de lease van 1.800 apparaten tot 1 juli 2022, om in te zetten in de GGD-teststraten en in vergelijkbare settings. In potentie konden hier inderdaad miljoenen tests mee uitgevoerd worden gedurende de looptijd van de leaseovereenkomst. De minister geeft aan dat er op het moment van bestellen geen twijfel was over de prestaties van de test op grond van de gepresenteerde validatiegegevens.

Vervolgens ontkent de minister dat er tot nu toe geen enkele innovatieve test succesvol is geïmplementeerd bij de GGD. Het ministerie van VWS is in het najaar van 2020 gestart met een validatieprogramma sneltesten. Mede dankzij dit programma is het testlandschap veranderd, zowel kwantitatief als kwalitatief. Op dat moment was er een testcapaciteit van enkele tienduizenden testen per dag. Inmiddels is de PCR-capaciteit bij de GGD'en 150.000 testen per dag, zijn er teststraten van SON met een sneltest-capaciteit van 600.000 testen per dag en zijn zelftesten gemeengoed geworden.

Tot slot, geeft de minister aan dat het ministerie van VWS heeft geprobeerd om met Breathomix tot een minnelijke afwikkeling te komen. Breathomix heeft het besluit genomen om de stap naar de rechter te maken. Met betrekking tot het financiële risico dat de overheid loopt, geeft de minister aan dat Breathomix de Staat momenteel verzoekt om, bovenop het reeds betaalde bedrag van circa € 25 miljoen euro (excl. BTW), nog eens circa € 25 miljoen euro te betalen.⁸⁰

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
2. Januari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
3. Februari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
4. Maart 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

Februari

23

Op 23 februari stuurt minister Kuipers het ‘halfjaarplan 2022 van de Stichting Landelijke Coördinatie COVID-19 Bestrijding (LCCB)’ naar de Kamer. Het plan ziet toe op de maanden januari tot en met juni 2022 en gaat over de programma’s zorgcontinuïteit, testen, traceren, vaccineren en digitale ondersteuning als randvoorwaardelijk proces voor deze programma’s. Dit plan is opgesteld door de LCCB in januari 2022. Met betrekking tot de testcapaciteit wordt deze in het eerste halfjaar zodanig ingericht dat een basisinfrastructuur van 50.000 testen per dag behouden blijft en er flexibiliteit is om op te kunnen schalen naar 200.000 testen per dag. Vanwege de maximale beschikbare laboratoriumanalysecapaciteit voor PCR-testen kunnen GGD’en maximaal 150.000 testen per dag afnemen. Voor het leveren van een aanvullende capaciteit van 50.000 testen per dag, wordt samengewerkt met de partijen uit spoor 2 (Testen voor Toegang).

De uitvoering van BCO wordt aangepast aan de infectiedruk en de ontwikkeling van de pandemie. Vanuit de GGD’en en de maatschappij is het wenselijk dat er meer beleidsrust komt voor BCO, waardoor informatie richting positief geteste mensen duidelijker wordt en wijzigingen door GGD’en effectiever en efficiënter door te voeren zijn.⁸¹

24

Op 24 februari stellen de Kamerleden Wuite (D66) en Paulusma schriftelijke vragen aan de minister van VWS en de staatssecretaris van Cultuur en Media (OCW) naar aanleiding van het NRC-artikel⁸² ‘Testen voor toegang treft specifieke groep in de culturele sector stevig’ van 17 februari. In het artikel wordt ingegaan op de 1G-maatregel voor ongeplaceteerde evenementen waar meer dan 500 mensen bij aanwezig zijn. Deze restrictie treft een beperkt en specifiek deel van het openbare leven: livemuziek en clubs.

De Kamerleden vragen onder andere om een nadere toelichting waarom bij het loslaten van vele maatregelen, waaronder het CTB in het uitgaansleven, er toch voor is gekozen om de 1G-maatregel in te zetten. Ook willen zij weten welke andere Europese landen gebruik maken van de 1G-maatregel bij grotere evenementen van meer dan 500 personen en welke argumentatie deze landen voor deze maatregel gebruiken. Verder vragen zij of de minister na zou kunnen denken over teststraten in de buurt van drukbezochte uitgaansgelegenheden en de grotere poppodia, waar mensen voor zij naar een feest gaan, zich nog kunnen laten testen.⁸³

25

Op 25 februari beantwoordt minister Kuipers de schriftelijke vragen⁸⁴ van Kamerlid Van Houwelingen over testen voor toegang en amateursporten. De minister geeft aan dat er aan amateursporters vanaf 18 jaar een CTB wordt gevraagd indien zij binnen sporten. Buitensportlocaties zijn uitgezonderd van deze verplichting. Uit het onderzoek van de Gedragsunit van het RIVM blijkt dat mensen zich voor sport relatief vaak laten Testen voor Toegang. Verder blijkt uit onderzoek van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) dat de invoering van het CTB niet tot veel uitval van competitiewedstrijden heeft geleid. Een groter onderzoek naar de invloed van COVID-19 en de maatregelen op de sport wordt door het Mulier Instituut uitgevoerd en oplevering daarvan wordt medio 2022 verwacht. Verder geeft de minister aan dat ter bestrijding van het coronavirus er verregaande maatregelen zijn getroffen. Zo wordt er aan het publiek vanaf 18 jaar bij sportwedstrijden (vanaf 12 jaar indien het een professionele sportwedstrijd betreft) een CTB gevraagd. Ook wordt er aan amateursporters vanaf 18 jaar voor binnensport een CTB gevraagd. Daarnaast geeft de minister aan dat voor jongeren tot en met 17 jaar geen CTB vereist is bij de beoefening van sport.⁸⁵

Op 25 februari beantwoordt minister Kuipers de schriftelijke vragen⁸⁶ van Kamerlid Van Houwelingen (*Zie 8 februari 2022*). De minister gaat onder andere in op de vraag of een persoon die inkomen haalt uit de verkoop van PCR-testen niet langer onafhankelijk advies zou kunnen geven. Om te voorkomen dat dergelijke belangen invloed zouden hebben op de advisering vult elk lid van het OMT die geen ambtenaar is, een belangenverklaring in.⁸⁷

Op 25 februari sturen de minister van VWS en de minister van Justitie en Veiligheid (J&V) de kabinetsappreciatie inzake het voorstel ter verlenging van de DCC naar de Kamer. Het kabinet kan zich vinden in het voorstel om de DCC-verordening te verlengen, nu de huidige looptijd eindigt op 30 juni 2022. Het uitgeven van certificaten, op basis van hoogkwalitatieve antigeentesten die in een laboratorium worden geëvalueerd, biedt voldoende zekerheid dat de testen op een goede manier worden uitgelezen.

Het kabinet kan zich tevens vinden in het creëren van een mogelijkheid om een gedelegeerde handeling vast te stellen ten aanzien van het uitgeven van herstelcertificaten op basis van een positieve antigeentest, als deze volgens geldende EU-normen gevalideerd zijn. Ten aanzien van het creëren van een mogelijkheid om een gedelegeerde handeling vast te stellen ten aanzien van het uitgeven van herstelcertificaten op basis van een antilichaamtest, met inbegrip van een serologische test op antilichamen tegen SARS-CoV-2, is het kabinet van mening dat het aannemen van een gedelegeerde handeling hierover pas kan nadat wetenschappelijk is vastgesteld dat er een correlatie is tussen de mate van bescherming en de uitslag van een serologische test.

Verder is het kabinet positief over het voorstel om de verordening, waarin is neergelegd dat derdelanders die rechtmatig in de Europese Unie verblijven tevens gebruik kunnen maken van het DCC, ook te verlengen.⁸⁸

Op 25 februari moet iedereen die naar een groot evenement gaat een negatieve testuitslag laten zien. Dit geldt op plekken binnen waar meer dan 500 mensen komen die geen vaste zitplaats hebben.⁸⁹

28

Op 28 februari blijkt uit het logboek van de PDC-19 dat de transitie van 3G naar 1G goed verliep. Met de techniek en testcapaciteit is het gelukt, en ondanks de grote toename in testvraag (+/- 125.000 testafspraken) hebben er geen grote incidenten plaatsgevonden.⁹⁰

December

Januari

Februari

Maart

4. Maart 2022

Ontwikkelingen in de testcijfers

14

In het advies naar aanleiding van het 144^e OMT (deel 1) van 14 maart geeft het OMT aan dat na enkele weken van daling, het aantal mensen dat positief getest is bij de GGD weer steeg vanaf eind februari. In de afgelopen week zijn 481.778 positieve testuitslagen gerapporteerd vanuit de GGD-teststraten vergeleken met 270.061 de week ervoor, een toename van 78%. In alle regio's steeg het aantal positieve testen. In de regio's Noord-Brabant en Limburg was de stijging het sterkst. Het aantal ziekenhuisopnames van positief geteste personen is recent gestegen, het aantal IC-opnames niet of nauwelijks. Het aantal positief geteste personen vanaf 12 jaar dat geboosterd is, gebaseerd op de steekproef van meldingen, neem toe; van 27% in de laatste week van januari naar 46% in februari en 56% in de eerste 10 dagen van maart. Dit kan passen bij verminderde vaccineffectiviteit tegen symptomatische ziekte na verloop van tijd. Uit de gepresenteerde data concludeert het OMT dat er momenteel een opleving van infecties door het SARS-CoV-2 is, met name gerelateerd aan de versoepelingen in maatregelen en de opkomst van BA.2-variant (een subvariant van omikron), waarbij de gestegen incidentie onder ouderen zorgwekkend is.⁹¹ De tweede helft van maart (week 11 tot en met week 13) daalde het aantal afgenomen COVID-19 testen bij de GGD testlocaties. In week 11 zijn 456.253 testen afgenomen; in week 13 waren dit er nog 222.243.⁹²

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

2. Januari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

3. Februari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

4. Maart 2022

**ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING**

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
2. Januari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
3. Februari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
4. Maart 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

Beleid & uitvoering

Maart

03

Op 3 maart blijkt uit het logboek van PDC-19 dat er een stijging is van ongeveer 112.000 aangevraagde testen. De verwachting is dat dit terug te zien is in het aantal positief geteste personen.⁹³

07

Op 7 maart reageert minister Kuipers op het verzoek⁹⁴ van de vaste commissie voor VWS inzake het bericht⁹⁵ dat positief geteste zorgmedewerkers ingezet kunnen worden in de ziekenhuizen. De minister geeft aan dat in de leidraad van het Expertiseteam Infectiepreventie van FMS beschreven staat dat in extreme situaties het inzetten van positief geteste zorgmedewerkers overwogen kan worden. Zorginstellingen zijn wettelijk verplicht om onder alle omstandigheden (dus ook bij een crisis) zorg te blijven verlenen en zich voor te bereiden om de continuïteit van zorgverlening te waarborgen. Verder schrijft de leidraad voor aan welke voorwaarden voldaan moet worden om over te gaan tot de inzet van positief geteste zorgmedewerkers (zoals het continu dragen van chirurgisch mondneusmasker).

De minister heeft in navolging van de IGJ het vertrouwen dat zorgaanbieders de afweging tussen continuïteit van zorgverlening en de risico's van de inzet van positief geteste zorgmedewerkers op een verantwoorde manier kan maken. Ook heeft de minister er vertrouwen in dat zorgaanbieders de alternatieven voor de inzet van besmettelijke medewerkers eerst maximaal benutten en indien er toch positief geteste medewerkers moeten worden ingezet, adequate risicobeheersmaatregelen worden getroffen. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) kan een Raad van Bestuur van een ziekenhuis achteraf vragen uitleg te geven over welke afwegingen zijn gemaakt en welke maatregelen zijn getroffen.⁹⁶

08

Op 8 maart wordt het thema 'reizen' in het DOC-19 besproken. Voor derdelanders geldt op dit moment een testverplichting, ook bij volledige vaccinatie. In buurlanden geldt deze verplichting niet. Het voorstel is dat de extra testverplichting voor derdelanders vervalt bij vaccinatie en herstel, om de regels hiermee in lijn te brengen met buurlanden en de EU richtlijn die binnenkort aangepast zal worden.⁹⁷

11

Op 11 maart reageert minister Kuipers op de schriftelijke vragen⁹⁸ van de Kamerleden Paulusma en Sjoerdsma (*Zie 25 januari 2022*). Allereerst geeft de minister aan dat het niet mogelijk is om in Nederland een herstelbewijs uit te geven na een positieve test in het buitenland. De EU Verordening schrijft voor dat (enkel) de lidstaat waarin getest is, verantwoordelijk is voor de uitgifte van een herstelbewijs in een DCC. Het DCC dat uitgegeven wordt door het EU-land kan in Nederland ook gebruikt worden als CTB en is 180 dagen geldig. Na een positieve test in een land buiten de EU dat ook niet aangesloten is op het DCC-systeem, zijn er geen mogelijkheden om deze test als basis voor een CTB/DCC te gebruiken. Verder geeft de minister aan dat het RIVM in de LCI-richtlijn COVID-19 (deze richtlijn is bedoeld voor GGD'en en andere zorgprofessionals en geeft aan hoe te handelen bij een persoon met (verdenking op) COVID-19⁹⁹) stelt dat een boostervaccinatie minimaal drie maanden na een doorgemaakte SARS-CoV-2-besmetting gegeven moet worden. Tot slot, geeft de minister aan dat gevaccineerden uit derde landen die kort verblijven in Nederland een CTB met een geldigheid van twee weken kunnen verkrijgen (mits de inzet van CTB 3G van toepassing is).¹⁰⁰

Op 11 maart stelt Kamerlid Agema (PVV) schriftelijke vragen aan minister Kuipers aangaande zijn reactie¹⁰¹ op het meerderheidsverzoek van de commissie VWS. Het Kamerlid wil onder andere weten waarom de minister niet reageert op de consequentie van het inzetten van positief geteste medewerkers in ziekenhuizen. Vervolgens wil zij weten of de minister de mening deelt dat wanneer positief geteste medewerkers kunnen worden ingezet op werk, uitbreiding van de coronatoegangsbewijzen met werk van de baan moet zijn en het wetsvoorstel Tijdelijke wet verbreding inzet coronatoegangsbewijzen ingetrokken moet worden.¹⁰²

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

2. Januari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

3. Februari 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

4. Maart 2022

ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

Maart

14

In het 144^e OMT-advies van 14 maart adviseert het OMT, gezien de huidige hoge incidentie, om een aantal basismaatregelen en generieke adviezen in stand te houden. Hieronder valt onder andere het advies om het gebruik van (zelf)testen te blijven stimuleren en (zelf)testen laagdrempelig beschikbaar te houden. Ook kan het OMT instemmen met het beëindigen van de inzet van 1G voor ongeplaceerde binnenactiviteiten van meer dan 500 personen en voor meerdaagse evenementen met meer dan 500 bezoekers die binnen plaatsvinden. De meerwaarde van deze maatregelen is in de huidige epidemiologische situatie volgens het OMT beperkt. Verder concludeert het OMT dat in de huidige fase van de epidemie het continueren van het tweemaal per week preventief zelftesten voor scholieren geen meerwaarde meer heeft. Het zelftesten bij klachten blijft echter wel erg belangrijk voor deze groep om uitbraken en uitval op scholen te beperken en dient gecontinueerd te worden.

Daarnaast geeft het OMT aan dat Nederland zich bevindt in de zogenaamde 'transitiefase'. In deze fase zal de focus van de bestrijding van het virus verschuiven: van opsporen van alle infecties door uitgebreid testen en traceren naar vroegtijdig opsporen van oplevingen en virusvarianten en het beschermen van kwetsbaren om ernstige of langdurige ziektelast te voorkomen. In deze transitiefase zal BCO meer gericht worden uitgevoerd, bijvoorbeeld in instellingen waar veel personen wonen met een risico op ernstig beloop, bij bijzondere uitbraken en verheffingen, wanneer er sprake is van een risico op of infectie met een bijzondere variant, of bij uitbraken van COVID-19 onder dieren. Het huidige quarantaineadvies voor gezinscontacten en overige nauwe contacten is voorlopig nog van belang, maar kan later in de transitiefase komen te vervallen, als de epidemiologische situatie het toelaat, ook voor hen die niet geboosterd of recent geïnfecteerd zijn. Wel blijft het advies om bij klachten passend bij een SARS-CoV-2-infectie te testen en bij een positieve test thuis te blijven (isolatie). Hierbij vraagt het OMT aandacht voor het onderscheid tussen quarantaine (afzondering na blootstelling) en isolatie (afzondering door (mogelijke) infectie).

Ook adviseert het OMT dat de huidige DCC-verplichting, voor internationale reizigers voor het inreizen naar Nederland in de huidige epidemiologische situatie zonder dreiging van nieuwe VOC's geen meerwaarde meer heeft voor de bestrijding van COVID-19 in Nederland. Het OMT geeft tot slot wel aan dat het belangrijk is om inreismaatregelen (zoals testen voorafgaand aan de reis) snel af te kunnen kondigen in het geval van het ontstaan van een VOC.¹⁰³

Uit het logboek van PDC-19 van 14 maart blijkt dat het aantal positieve testen in de afgelopen week verdubbeld is. De stijging van het aantal positieve testen was in Brabant en Limburg het hoogst bij mensen tussen de 20 en 30 jaar. Ze geven het virus vaak door aan ouderen tussen de 60 en 70 jaar, wat leidt tot een aanzienlijke stijging in de ziekenhuisopnames. Ook is er een verschuiving waarneembaar in de dominante virusvariant, richting de BA.2-variant van omikron.¹⁰⁴

15

Op 15 maart stuurt minister Kuipers een stand-van-zakenbrief COVID-19 naar de Kamer. De minister geeft aan dat met de aanpassing van de Tijdelijke regeling Covid-19 onder andere de volgende maatregelen vervallen (per 23 maart):

- De inzet van het CTB-1G in de daartoe aangewezen sectoren voor ongeplaceerde activiteiten binnen met meer dan 500 bezoekers.
- Het DCC bij het inreizen in Nederland.
- Voor niet EU-burgers: de verplichte test bij het inreizen vervalt, maar het EU-inreisverbod van kracht blijft. Hierop zijn uitzonderingen (bijv. voor gevaccineerden en voor herstelden uit een land waarvoor een DCC-equivalentbesluit geldt).

Tot 23 maart blijven de locaties voor testen voor toegang geopend. Om te borgen dat er snel voldoende testcapaciteit is indien testen voor toegang in de toekomst weer nodig zal zijn, onderzoekt VWS samen met SON of en hoe een 'stand-by testorganisatie' ingericht wordt.

Verder neemt het kabinet het OMT-advies¹⁰⁵ met betrekking tot het testen in het onderwijs over. Scholen en onderwijsinstellingen kunnen dus nog steeds kiezen voor zelftesten en het kabinet zal de komende periode gratis testen blijven verstrekken. Dit geldt in principe tot 1 juni. Daarnaast maakt het landelijk aanvraagportaal www.zelftestonderwijs.nl het voor studenten en medewerkers in het MBO en HO mogelijk om per aanvraag vier gratis zelftesten op het thuisadres geleverd te krijgen via postbezorging.

Daarnaast heeft het kabinet besloten om met de eerstvolgende wijziging van de Tijdelijke regeling maatregelen COVID-19 (Trm) van 23 maart ook herstelbewijzen uitgegeven op basis van positieve antigeentesten voor inreizen te accepteren. Omdat de testverplichting voor internationale reizigers (en daarmee de uitzondering daarop voor reizigers die over een DCC-herstelbewijs beschikken) vervalt, heeft dit op dit moment geen effect op reizigers die met een herstelbewijs naar Nederland willen reizen.

Ook geeft de minister aan dat de bewaartermijn voor positieve testuitslagen teruggebracht wordt naar 1 jaar en voor negatieve testuitslagen naar vier weken, gerekend vanaf het moment dat de test is afgenomen. Dit geldt voor alle aanbieders van testen. De GGD'en bewaren positieve testuitslagen tenminste vijf jaar in het kader van hun taken ten aanzien van BCO.

Het Bron- en contactonderzoek (BCO) zelf wordt gecontroleerd afgeschaald. Dit kan vooruitlopend op de lange termijnplannen, aangezien de meeste mensen via een standaard e-mail worden geïnformeerd over de uitslag van hun test; het nabellen van alle positief geteste personen is met de huidige aantallen niet doelmatig. Mensen in kwetsbare situaties en een aselechte steekproef worden wel gebeld.¹⁰⁶

Op 15 maart houdt minister Kuipers een persmoment. Gedurende dit persmoment behandelt de minister de wijzigingen in het beleid die ook in stand-van-zakenbrief COVID-19¹⁰⁷ van 15 maart staan beschreven.¹⁰⁸

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
2. Januari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
3. Februari 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING
4. Maart 2022
ONTWIKKELINGEN IN TESTCIJFERS
BELEID & UITVOERING

Bronnen

Maart 16

Op 16 maart beantwoordt minister Kuipers de op 24 februari 2022 ingezonden schriftelijke vragen¹⁰⁹ van de Kamerleden Wuite en Paulusma aangaande de inzet van 1G in de culturele sector ([Zie 24 februari 2022](#)). De minister geeft aan dat het kabinet heeft besloten op hoogrisico-locaties, in lijn met het 142e OMT-advies¹¹⁰, als mitigerende maatregel met toegangstesten te gaan werken. Met de 1G-maatregel kan het aantal besmettingen en ziekenhuis-opnames op de locaties waar dit wordt ingezet met ongeveer 70% worden gereduceerd, blijkt uit de modellering van de TU Delft. Vervolgens legt de minister uit dat nabijgelegen landen op verschillende manieren versoepelen en daarbij verschillende vormen van het CTB aanhouden. Er wordt in die landen dus ook gekozen om de risico's middels een CTB te beperken. Tot slot, geeft de minister aan dat SON werkt met een aanmeldportaal voor 1G-plichtige evenementen. De minister verwacht dat testaanbieders zich in de buurt van drukke uitgaansgelegenheden zullen vestigen. Daarbij wordt geadviseerd om je als bezoeker twee uur voor het evenement te laten testen, zodat er genoeg tijd is om het testresultaat af te wachten en de uitslag terug te koppelen. Overigens heeft er op 15 maart 2022 een nieuw besluitvormingsmoment plaatsgevonden, waarin de huidige maatregelen opnieuw zijn gewogen op proportionaliteit en noodzakelijkheid. Daarin is aangekondigd dat het Testen voor Toegang per 23 maart niet meer wordt ingezet.¹¹¹

17

In het TCO van 17 maart van Dienst Testen wordt besproken dat met betrekking tot het lange termijn testbeleid er twee à drie scenario's zullen worden uitgeschreven over de toekomst van Dienst Testen. Ook de lange termijn inrichting van de testketen bij bepaalde scenario's en beleidskeuzes wordt besproken.¹¹²

18

In het advies naar aanleiding van het 144e OMT (deel 2) van 18 maart wordt de vraag behandeld hoe het beleid met betrekking tot de meldingsplicht, surveillance, testen en BCO eruit moet gaan zien in de periode van nu tot het moment dat er een min of meer stabiele endemische situatie is ontstaan (de transitiefase). Deze fase zal naar verwachting zeker tot najaar/winter 2022-23 en mogelijk langer duren. In deze fase zal de focus van de bestrijding verschuiven: van opsporen van alle infecties door uitgebreid testen en traceren naar vroegtijdig opsporen van oplevingen en virusvarianten en het beschermen van kwetsbaren om ernstige of langdurige ziektelast te voorkomen. Met betrekking tot het zelfmeldportaal voor positieve zelftesten heeft deze in de transitiefase een beperkte rol, maar snelle implementatie – voor afschaffing confirmatietesten na een positieve zelftest – is noodzakelijk, zodat burgers dit ook in een fase van opleving beter zullen gebruiken. Verder adviseert het OMT dat, in de transitiefase, de GGD-teststraten beperkt openblijven voor specifieke groepen. Tijdens deze fase blijft er een zelftestadvies voor de bevolking, met duidelijke adviezen hoe zelf te handelen bij een positieve uitslag. Confirmatie van een positieve test bij een GGD-teststraat is in principe niet meer nodig. Aangezien in deze fase het zelftesten essentieel wordt voor het testbeleid vraagt het OMT expliciet om aandacht voor voorlichting en om zelftesten laagdrempelig ter beschikking te stellen. De transitiefase moet daarnaast gebruikt worden om testen die in het kader van reguliere patiëntenzorg nodig zijn in te passen in de reguliere zorg.

Daarnaast verandert de focus van het BCO in de transitiefase: van verspreiding indammen en zicht houden op het virus naar focus op het voorkomen van transmissie naar personen met kans op ernstiger verloop van COVID-19 en ondersteuning van deze groep om zichzelf te beschermen. BCO kan in deze fase dus ook monitoring en advisering worden genoemd. Wel blijft het advies om bij klachten passend bij COVID-19 te testen en bij een positieve test thuis te blijven. De GGD heeft met regionale samenwerkingspartners een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren en

opvangen en beoordelen van signalen van oplevingen van het virus.¹¹³

22

Op 22 maart reageert minister Kuipers middels een verzamelbrief COVID-19 onder andere op de motie van het lid Westerveld c.s. ([Zie 26 januari 2022](#))¹¹⁴. De minister geeft aan meerdere opties verkend te hebben. De volgende scenario's zijn uitgewerkt:

1. Kosteloos verstrekken van zelftesten aan iedereen.
2. Specifieke aandacht voor doelgroepen:
 - a. Burgers met een laag besteedbaar inkomen;
 - b. Burgers met een kwetsbare gezondheid uitgewerkt voor twee varianten: alleen de zeer hoge risicogroep of een bredere omschrijving van risicogroepen.

Mede op basis van de analyse van de verschillende scenario's, zal de minister in de brief over de lange termijn (eind maart), het voorstel van het kabinet presenteren.¹¹⁵

23

Op 23 maart vervallen alle maatregelen zoals beschreven staat in de Kamerbrief van 15 maart ([Zie 15 maart 2022](#) in de tijdlijn).^{116 117}

Op 23 maart beantwoordt de minister van VWS een aantal vragen van de vaste commissie voor VWS. De vaste commissie vraagt onder andere wat de einddatum is van het CTB. De minister geeft aan dat het CTB op basis van 3G op dit moment niet meer wordt ingezet. Met ingang van 23 maart 2022 eindigt de inzet van het CTB op basis van 1G in hoogrisico-omgevingen. Verder geeft de minister aan dat het denkbaar is dat in de tweede helft van 2022 de toepassing van het CTB proportioneel en noodzakelijk kan zijn om (delen van) de samenleving open te houden omwille van sociaal-, maatschappelijk, en economisch welzijn.¹¹⁸

Op 23 maart stelt Kamerlid Westerveld schriftelijke vragen aan minister Kuipers. Zij wil onder andere weten waarom er van de tien miljoen beschikbare zelftesten voor sociale minima tot op heden slechts 3,9 miljoen besteld zijn door gemeenten. Ook vraagt zij zich af of de minister de mening deelt dat zelftesten eigenlijk een collectieve voorziening behoren te zijn in het kader van de publieke gezondheid en dat grotere groepen aanspraak moeten kunnen maken op gratis zelftesten en mondneusmaskers. Daarnaast wil het Kamerlid weten wanneer de houdbaarheid van deze zelftesten afloopt. Verder wil het Kamerlid weten wat voor gevolgen de toepassing van de In-vitro Diagnostic Medical Devices Regulation (IVDR) per 26 mei 2022 concreet heeft op de toelating en de minimale kwaliteitseisen van zelftesten.¹¹⁹

Eindnoten

Vanaf dit overzicht kunt u terug naar de lopende tekst door op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

- 1 RIVM (2021, 6 december). Advies n.a.v. 132e OMT.
- 2 RIVM (2021, 13 december). Advies n.a.v. 133e OMT.
- 3 RIVM (2021, 18 december). Advies n.a.v. 134e OMT.
- 4 RIVM (2021, 24 december). Advies n.a.v. 135e OMT.
- 5 Motie-Paternotte c.s. (25295, nr. 1566). Motie van het lid Paternotte c.s. over een verplichte test bij aankomst in bijzondere gevallen. URL: [Detail 2021D47282 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 6 Minister van VWS (2021, 1 december). Nadere maatregelen omikronvariant van het coronavirus (25295-1563). URL: [Nadere maatregelen omikronvariant van het coronavirus | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 7 Westerveld (2021, 3 december). Coronazelftesten en coronamedicatie (2021Z22515). URL: [Coronazelftesten en coronamedicatie. | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 8 RIVM (2021, 6 december). Advies n.a.v. 132e OMT.
- 9 De Vries (2021, 22 november). Het bericht 'Testafpraak maken (bijna) onmogelijk bij de GGD: 'De rek is eruit' (2021Z21088). URL: [Het bericht 'Testafpraak maken \(bijna\) onmogelijk bij GGD: 'De rek is eruit' | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 10 Minister van VWS (2021, 7 december). Antwoord op vragen van het lid Aukje de Vries over het bericht 'Testafpraak maken (bijna) onmogelijk bij GGD: 'De rek is eruit''. URL: [Detail 2021D48361 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 11 Aanvulling vanuit Dienst Testen op deze versie van de tijdlijn.
- 12 DOC-19 (2021, 7 december). Verslag DOC 19 7 december 2021
- 13 PDC-19 (2021, 7 december). 202112_Logboek – PDC-19 december 2021.
- 14 Dienst Testen (2021, 9 december). Strategisch overleg opdrachten Dienst Testen 9 dec 2021 def_ (interne memo).
- 15 Bikker en Westerveld (2021, 10 december). De PCR-testcapaciteit die in te zetten is voor grootschalig testen (2021Z23114). URL: [De PCR-testcapaciteit die in te zetten is voor grootschalig testen | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 16 RIVM (2021, 13 december). Advies n.a.v. 133e OMT.
- 17 Minister-president en minister van VWS (2021, 14 december). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister-president Rutte en minister De Jonge (14 december 2021).
- 18 RIVM (2021, 25 november). Advies naar aanleiding van 131ste OMT.
- 19 RIVM (2021, 22 november). 130e advies Outbreak Management Team.
- 20 Motie-Paternotte c.s. (25295, nr. 1566). Motie van het lid Paternotte c.s. over een verplichte test bij aankomst in bijzondere gevallen. URL: [Detail 2021D47282 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 21 Minister van VWS (2021, 14 december). Stand van zaken covid-19 (25295-1638). URL: [Stand van zaken covid-19 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 22 PDC-19 (2021, 14 december). 202112_Logboek – PDC-19 december 2021.
- 23 Maurice de Hond (2021, 11 december). Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren.

- 24 RIVM (2021, n.d.). De PCR-test.
- 25 Agema (2021, 17 december). Het bericht 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren' (2021Z23888). URL: [Het bericht 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren'. | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 26 RIVM (2021, 18 december). Advies n.a.v. 134e OMT.
- 27 Minister-president, minister van VWS en voorzitter van het Outbreak Management Team (2021, 18 december). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister-president Rutte, minister De Jonge en OMT-voorzitter Van Dissel (18 december 2021).
- 28 Dienst Testen (2021, 21 december). Verslag TC-overleg 21-12-2021.
- 29 RIVM (2021, 22 november). Advies n.a.v. 130e OMT.
- 30 RIVM (2021, 24 december). Advies n.a.v. 135e OMT.
- 31 Minister van VWS (2021, 24 december). Aanbieding 135e OMT-advies (25295-1706). URL: [Aanbieding 135e OMT-advies | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 32 RIVM (2022, 3 januari). Advies n.a.v. 136e OMT.
- 33 RIVM (2022, 9 januari). Advies n.a.v. 137e OMT.
- 34 RIVM (2022, 13 januari). Advies n.a.v. 138e OMT.
- 35 RIVM (2022, 24 januari). Advies n.a.v. 139e OMT.
- 36 RIVM (2022, 3 januari). Advies n.a.v. 136e OMT.
- 37 RIVM (2022, 3 januari). Advies n.a.v. 136e OMT.
- 38 Minister van VWS (2022, 3 januari). Maatregelenbrief COVID-19 3 januari 2022.
- 39 PDC-19 (2022, 11 januari). 202201_Logboek – PDC-19 januari 2022.
- 40 RIVM (2022, 13 januari). Advies n.a.v. 138e OMT.
- 41 RIVM (2022, 13 januari). Advies n.a.v. 138e OMT.
- 42 Zie 26 november 2021 tijdlijn 'Testbeleid en capaciteit' (augustus 2021 tot en met november 2021).
- 43 Minister van VWS (2022, 14 januari). Stand van zaken Covid-19 en 138e OMT advies (25295-1717). URL: [Stand van zaken Covid-19 en 138e OMT advies | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 44 Minister-president en minister van VWS (2022, 14 januari). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister-president Rutte en minister Kuipers (14 januari 2022).
- 45 RIVM (2022, 24 januari). Advies n.a.v. 139e OMT.
- 46 <https://www.diensttesten.nl/actueel/nieuws/2022/01/24/europese-aanbesteding-voor-analysecapaciteit-laboratoria-afgerond>
- 47 Minister-president en minister van VWS (2022, 25 januari). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister-president Rutte en minister Kuipers (25 januari 2022).
- 48 Minister van VWS (2022, 25 januari). Maatregelen COVID-19 (25295-1746). URL: [Maatregelen COVID-19 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 49 Paulusma & Sjoerdsma (2022, 25 januari). Het reizen met en het verkrijgen van een Digitale Corona Certificaat (DCC) (2022Do2484). URL: [Het reizen met en het verkrijgen van een Digitale Corona Certificaat \(DCC\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 50 Westerveld c.s. (25295, nr. 1755). Motie van het lid Westerveld c.s. over scenario's uitwerken voor het kosteloos verstrekken van zelftests en mond-neusmaskers. URL: [Detail 2022Do2727 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 51 Van Haga (2022, 26 januari). Het artikelen 'Bedrijf ademtest eist miljoenen van staat' en 'De teloorgang van de elektronische neus' (2022Z01218). URL: [Detail 2022Do2645 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 52 Agema (2021, 17 december). Het bericht 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren' (2021Z23888). URL: [Het bericht 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen](#)

- 53 [leren'. | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
Minister van VWS (2022, 31 januari). Antwoord op vragen van het lid Agema over het bericht 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren' (2022Do3399). URL: [Detail 2022Do3399 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 54 PDC-19 (2022, 31 januari). 202201_Logboek – PDC-19 januari 2022.
- 55 RIVM (2022, 14 februari). PDC19-1024935 D advies VWS na OMT 142.
- 56 DOC-19 verslag (2022, 1 februari). Verslag DOC-19 1 februari 2022.
- 57 PDC-19 (2022, 1 februari). 202202_Logboek – PDC-19 februari 2022.
- 58 Minister van VWS (2021, 24 november). Reactie op de motie van het lid Bikker c.s. over 1G uitwerken in verschillende modaliteiten (Kamerstuk 25295-1534) (25295-1557). URL: [Detail 2021D45691 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 59 Vaste Kamercommissie voor VWS (2022, 4 februari). Lijst van vragen en antwoorden over de effectiviteit van verschillende toepassingen van het Coronatoegangsbewijs (35971-12). URL: [Wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met uitbreiding van de tijdelijke regels om de inzet van coronatoegangsbewijzen te verbreden naar personen die arbeid verrichten en bezoekers \(Tijdelijke wet verbreding inzet coronatoegangsbewijzen\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 60 De Telegraaf (2022, 3 februari). Met corona aan het werk: ook positief geteste zorgmedewerkers ingezet in ziekenhuizen.
- 61 Vaste Kamercommissie voor VWS (2022, 7 februari). Verzoek om een spoedige reactie te geven op het bericht 'Met corona aan het werk: ook positief geteste zorgmedewerkers ingezet in ziekenhuizen' (2022Do4477). URL: [Detail 2022Do4477 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 62 De Telegraaf (2022, 3 februari). Met corona aan het werk: ook positief geteste zorgmedewerkers ingezet in ziekenhuizen.
- 63 Westerveld c.s. (2021, 26 november). Het behoud van personeel bij de GGD'en (2021D46310). URL: [Het behoud van personeel bij de GGD'en | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 64 Zie 26 november 2021 tijdlijn 'Testbeleid en capaciteit' (augustus 2021 tot en met november 2021).
- 65 Minister van VWS (2022, 7 februari). Antwoord op vragen van de leden Westerveld, Kuiken, Pouw-Verweij, Hijink, Gündogan, Simons en Omtzigt over het behoud van personeel bij de GGD'en (2022Do4498). URL: [Detail 2022Do4498 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 66 Minister van VWS (2022, 8 februari). Korte termijn aanpak Covid-19 en doorkijk lange termijn (25295-1780). URL: [Korte termijn aanpak Covid-19 en doorkijk lange termijn | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 67 Van Houwelingen (2022, 8 februari). Het OMT COVID-19 en eventuele belangenverstrengeling (2022Z02234). URL: [Het OMT COVID-19 en eventuele belangenverstrengeling | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 68 Minister van VWS (2022, 8 februari). Korte termijn aanpak Covid-19 en doorkijk lange termijn (25295-1780). URL: [Korte termijn aanpak Covid-19 en doorkijk lange termijn | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 69 Minister van VWS (2022, 10 februari). Maatregelen COVID-19 (25295-1774). URL: [Maatregelen COVID-19 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 70 Minister van VWS (2022, 14 februari). 142e OMT advies en SMER (25295-1784). URL: [142e OMT advies en SMER | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 71 Minister van VWS (2022, 15 februari). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister Kuipers (15 februari 2022).
- 72 Minister van VWS (2022, 15 februari). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1775). URL: [Stand van zakenbrief COVID-19 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Eindnoten (vervolg)

- 73 PDC-19 (2022, 15 februari). Beslisnota Verlenging opdracht SON voor overbruggingsperiode en overdrachtstaken aan Dienst Testen (2022Do6016). URL: [Detail 2022Do6016 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 74 Minister van VWS (2022, 15 februari). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1775). URL: [Stand van zakenbrief COVID-19 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 75 Westerveld (2021, 3 december). Coronazelftesten en coronamedicatie (2021Z22515). URL: [Coronazelftesten en coronamedicatie. | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 76 Minister van VWS (2022, 21 februari). Antwoord op vragen van het lid Westerveld over coronazelftesten en coronamedicatie (2022Do6801). URL: [Detail 2022Do6801 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 77 Dienst Testen (2022, 22 februari). Verslag TC-overleg 22-02-2022.
- 78 PDC-19 (2022, 22 februari). 202202_Logboek – PDC-19 februari 2022.
- 79 Van Haga (2022, 26 januari). Het artikelen ‘Bedrijf ademtest eist miljoenen van staat’ en ‘De teloorgang van de elektronische neus’ (2022Z01218). URL: [Detail 2022Do2645 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 80 Minister van VWS (2022, 22 februari). Antwoord op vragen van het lid Van Haga over het artikelen ‘Bedrijf ademtest eist miljoenen van staat’ en ‘De teloorgang van de elektronische neus’ (2022Do6924). URL: [Detail 2022Do6924 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 81 Minister van VWS (2022, 23 februari). Halfjaarplan van de Stichting Landelijke Coördinatie COVID-19 Bestrijding (LLCB) (2022Z03502). URL: [Halfjaarplan van de Stichting Landelijke Coördinatie COVID-19 Bestrijding \(LLCB\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 82 NRC (2022, 17 februari). Testen voor toegang treft specifieke groep in de culturele sector stevig.
- 83 Wuite & Paulusma (2022, 24 februari). De inzet van 1G in de culturele sector (2022Z03642). URL: [De inzet van 1G in de culturele sector | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 84 Van Houwelingen (2021, 22 september). Testen voor toegang en amateursporten (2021D34749). URL: [Testen voor toegang en amateursporten | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 85 Minister van VWS (2022, 25 februari). Antwoord op vragen van het lid Van Houwelingen over testen voor toegang en amateursporten (2022Do7768). URL: [Detail 2022Do7768 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 86 Van Houwelingen (2022, 8 februari). Het OMT COVID-19 en eventuele belangenverstrengeling (2022Z02234). URL: [Het OMT COVID-19 en eventuele belangenverstrengeling | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 87 Minister van VWS (2022, 25 februari). Antwoord op vragen van het lid Van Houwelingen over het OMT COVID-19 en eventuele belangenverstrengeling (2022Do7759). URL: [Detail 2022Do7759 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 88 Minister van VWS en minister van J&V (2022, 25 februari). Kabinetsappreciatie voorstel ter verlenging van de Digitaal Covid Certificaat (DCC) verordening (2022Z03787). URL: [Detail 2022Do7785 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 89 Rijksoverheid (2022, 25 februari). Testen voor Toegang voor bezoekers van grote evenementen.
- 90 PDC-19 (2022, 28 februari). 202202_Logboek – PDC-19 februari 2022.
- 91 RIVM (2022, 14 maart). 144e OMT-advies.
- 92 Bron: CoronIT en Dienst Testen lab-uitvraag.
- 93 PDC-19 (2022, 3 maart). 202203_Logboek – PDC-19 maart 2022.
- 94 Vaste Kamercommissie voor VWS (2022, 7 februari). Verzoek om een spoedige reactie te geven op het bericht ‘Met corona aan het werk: ook positief geteste zorgmedewerkers ingezet in ziekenhuizen’ (2022Do4477). URL: [Detail 2022Do4477 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 95 De Telegraaf (2022, 3 februari). Met corona aan het werk: ook positief geteste zorgmedewerkers ingezet in ziekenhuizen.
- 96 Minister van VWS (2022, 7 maart). Reactie op verzoek commissie om een spoedige reactie te geven op het bericht Met corona aan het werk ook positief geteste zorgmedewerkers ingezet in ziekenhuizen (25295-1815). URL: [Detail 2022Do8569 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 97 DOC-10 overleg (2022, 8 maart). Verslag DOC-19 8 maart 2022.
- 98 Paulusma & Sjoerdsma (2022, 25 januari). Het reizen met en het verkrijgen van een Digitale Corona Certificaat (DCC) (2022Do2484). URL: [Het reizen met en het verkrijgen van een Digitale Corona Certificaat \(DCC\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 99 RIVM (2022, z.d.). COVID-19 Richtlijn.
- 100 Minister van VWS (2022, 11 maart). Antwoord op vragen van de leden Paulusma en Sjoerdsma over het reizen met en het verkrijgen van een Digitale Corona Certificaat (2022Do9493). URL: [Detail 2022Do9493 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 101 Minister van VWS (2022, 7 maart). Reactie op verzoek commissie om een spoedige reactie te geven op het bericht Met corona aan het werk ook positief geteste zorgmedewerkers ingezet in ziekenhuizen (25295-1815). URL: [Detail 2022Do8569 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 102 Agema (2022, 11 maart). De reactie van de minister op het meerderheidsverzoek van de commissie VWS van 4 februari 2022 om een spoedige reactie te geven op het bericht dat positief geteste zorgmedewerkers toch kunnen worden ingezet in ziekenhuizen (2022Z04617). URL: [Detail 2022Do9434 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 103 RIVM (2022, 14 maart). 144e OMT-advies.
- 104 PDC-19 (2022, 14 maart). 202203_Logboek – PDC-19 maart 2022.
- 105 RIVM (2022, 14 maart). 144e OMT-advies.
- 106 Minister van VWS (2022, 15 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (2022Z04978). URL: [Stand van Zakenbrief COVID-19 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 107 Minister van VWS (2022, 15 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (2022Z04978). URL: [Stand van Zakenbrief COVID-19 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 108 Minister van VWS (2022, 15 maart). Letterlijke tekst persmoment coronamaatregelen minister Kuipers (15 maart 2022).
- 109 Wuite & Paulusma (2022, 24 februari). De inzet van 1G in de culturele sector (2022Z03642). URL: [De inzet van 1G in de culturele sector | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 110 Minister van VWS (2022, 14 februari). 142e OMT advies en SMER (25295-1784). URL: [142e OMT advies en SMER | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 111 Minister van VWS (2022, 16 maart). Antwoord op vragen van de leden Wuite en Paulusma over de inzet van 1G in de culturele sector (2022D10126). URL: [Detail 2022D10126 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 112 Dienst Testen (2022, 17 maart). Verslag TC-overleg 17-03-2022.
- 113 RIVM (2022, 18 maart). Beleid meldingsplicht, surveillance, testen en BCO in transitieperiode na de crisisfase – deel 2.
- 114 Westerveld c.s. (25295, nr. 1755). Motie van het lid Westerveld c.s. over scenario’s uitwerken voor het kosteloos verstrekken van zelftests en mond-neusmaskers. URL: [Detail 2022Do2727 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 115 Minister van VWS (2022, 22 maart). Verzamelbrief COVID-19 (25295-1822). URL: [Verzamelbrief COVID-19 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 116 Minister van VWS (2022, 15 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (2022Z04978). URL: [Stand van Zakenbrief COVID-19 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 117 Vaste Kamercommissie voor VWS (2022, 23 maart). Twitterfeed.
- 118 Smals & Bakker (2022, 23 maart). Lijst van vragen en antwoorden over de antwoorden op vragen commissie inzake de effectiviteit van verschillende toepassingen van het Coronatoegangsbewijs (35971-14). URL: [Wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met uitbreiding van de tijdelijke regels om de inzet van coronatoegangsbewijzen te verbreden naar personen die arbeid verrichten en bezoekers \(Tijdelijke wet verbreding inzet coronatoegangsbewijzen\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 119 Westerveld (2022, 23 maart). Het coronabeleid (2022D11333). URL: [Het coronabeleid | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Dit is een uitgave van
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
www.rijksoverheid.nl/vws

augustus 2023